

Petr Šandera

VELIKONOCE V KARANTÉNĚ

Velikonoce v karanténě

(Kázání a další texty z období 15/3/2020- 31/5/2020)

Petr Šandera

Ediční poznámka:

Biblické texty jsou v této publikaci uváděny ve znění Českého ekumenického překladu vydaného Českou biblickou společností. Cítováno z biblického programu Davar (<http://www.davar3.net>).

Velikonoce v karanténě

Petr Šandera

Grafická úprava Pavel Pospíšil

Návrh obálky Jerguš Dovala

Foto na obálce Erika E. Štrbová

Jazyková korektura Michaela Kubičková

Vydala Brněnská diecéze Církve československé husitské

Joštova 7, Brno, v roce 2020

www.ccsbrno.cz

Tisk Tiskárna A. M. G., s.r.o. Mírová 87/2, 67904 Adamov

ISBN 978-80-87219-48-5

Ježíš jim řekl:
„Proč jste tak ustrašení?
Ještě nemáte víru?“

Mk 4, 40

... a mysleli si, že budeme
v nemocném světě navždy zdraví.

Papež František 27/3/2020

Slovo úvodem

Jak podtitul prozrazuje, tento svazeček obsahuje kázání a pár dalších textů z „doby koronavirové“.

Pro připomenutí: 15/3/2020 (3. neděle postní) se mohly konat poslední veřejné bohoslužby. Sice již s omezeními, ale přece jen veřejné. Od 16/3/2020 pak v rámci celkového zastavení globální společnosti (tzv. lockdown) byly ukončeny také veřejné bohoslužby a zavedena přísná karanténní opatření. Následovaly možná první Velikonoce bez veřejných bohoslužeb v dějinách. První veřejné bohoslužby v rámci začátku rozvolňování karanténních opatření bylo možno konat až po 3. neděli velikonoční od pondělí 27/4/2020. My jsme první veřejnou bohoslužbu slavili až následující 4. neděli velikonoční 3/5/2020.

Byla to zvláštní doba: plná zmatků, nejistot, strachů, ale také intenzivního uvědomování si daru života, velkého oceňování spolulidství, ochoty, nápaditosti a ohleduplnosti...

Byly to zvláštní Velikonoce. Několik lidí mi řeklo, že to bylo poprvé, co slavili Velikonoce bez bohoslužeb, a zároveň, že to byly jejich asi nejduchovnější Velikonoce. Rozumím jim. Prožil jsem to stejně. Možná po dlouhé době k nám biblické slovo promluvílo novým způsobem. Prožitek blízkého ohrožení životů našich blízkých i nás samotných nám možná pomohlo otevřít opravdu svá srdce.

K textům kázání: Některá byla proslovena při veřejných bohoslužbách. Některá byla předána v textové podobě nebo jako audionahrávka bohoslužby Slova a šířena prostřednictvím internetu.

Jedná se o „obyčejná kázání“ na tradiční texty doby postní a velikonoční. Historický kontext celosvětové karantény je tu a tam patrný. Postní texty tradičně nesou stopu vrcholící předkřesťní

přípravy katechumenů, zatímco texty velikonoční možno spíše nazvat mystagogií (tj. uvedení do slavení křesťanských tajemství – svátostí). Obojí ukazují naše spojení s Kristem a v Kristu. Křtem jsme ponořeni do jeho smrti, abychom směli mít podíl na jeho vzkříšení. Povelikonoční mystagogie pak ukazuje různé dimenze našeho spojení s Ježíšem. Žijeme v Ježíšovi a on v nás. Jistě i toto základní poselství promluvílo v souvislosti s aktuální situací novým a naléhavějším způsobem.

Původně jsem vůbec nezamýšlel tato kázání publikovat, ale na základě několika podnětů od sester a bratří tak přece jen činím. Snad tato připomínka zvláštních Velikonoc ve zvláštním čase velké karantény může být k dalšímu užitku.

*Díky Bohu za všechno, co nám dal poznat;
díky za všechno, čím nás provedl.*

Kuřim, 24. června L. P. 2020

Petr Šandera

3. postní A

[Začátek karanténních opatření. Poslední veřejná bohoslužba před zrušením bohoslužebných a dalších shromáždění.]

Ex 17, 3-7

Lid tam žíznil po vodě a reptal proti Mojžíšovi. Vyčítali: „Proto jsi nás vyvedl z Egypta, abys nás, naše syny a stáda umořil žízní?“ Mojžíš úpěl k Hospodinu: „Jak se mám vůči tomuto lidu zachovat? Taktak že mě neukamenují.“ Hospodin Mojžíšovi řekl: „Vyjdi před lid. Vezmi s sebou některé z izraelských starších. Také hůl, kterou jsi udeřil do Nilu, si vezmi do ruky a jdi. Já tam budu stát před tebou na skále na Chorébu. Udeříš do skály a vyjde z ní voda, aby lid mohl pít.“ Mojžíš to udělal před očima izraelských starších. To místo pojmenoval Massa a Meriba (*to je Pokušení a Svár*) podle sváru Izraelců a proto, že pokoušeli Hospodina pochybováním: „Je mezi námi Hospodin nebo není?“

Ř 5, 1-8

Když jsme tedy ospravedlnění z víry, máme pokoj s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista, neboť skrze něho jsme vírou získali přístup k této milosti. V ní stojíme a chlubíme se nadějí, že dosáhneme slávy Boží. A nejen to: chlubíme se i utrpením, vždyť víme, že z utrpení roste vytrvalost, z vytrvalosti osvědčenost a z osvědčenosti naděje. A naděje neklame, neboť Boží láska je vylita do našich srdcí skrze Ducha svatého, který nám byl dán. Když jsme ještě byli bezmocní, v čas, který Bůh určil, zemřel Kristus za bezbožné. Sotva kdo je hotov podstoupit smrt za spravedlivého člověka, i když za takového by se snad někdo odvážil nasadit život. Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní.

J 4, 5-42

Na té cestě přišel k samařskému městu jménem Sychar, v blízkosti pole, jež dal Jákob svému synu Josefovi; tam byla Jákobova studna. Ježíš, unaven cestou, usedl u té studny. Bylo kolem poledne. Tu přichází samařská žena, aby načerpala vody. Ježíš jí řekne: „Dej mi napít!“ – Jeho učedníci odešli předtím do města, aby nakoupili něco k jídlu. – Samařská žena mu odpoví: „Jak ty jako Žid můžeš chtít ode mne, Samařanky, abych ti dala napít?“ Židé se totiž se Samařany nestýkají. Ježíš jí odpověděl: „Kdybys znala, co dává Bůh, a věděla, kdo ti říká, abys mu dala napít, požádala bys ty jeho, a on by ti dal vodu živou.“ Žena mu řekla: „Pane, ani vědro nemáš a studna je hluboká; kde tedy vezmeš tu živou vodu? Jsi snad větší než náš praotec Jákob, který nám tuto studnu dal? Sám z ní pil, stejně jako jeho synové i jeho stáda.“ Ježíš jí odpověděl: „Každý, kdo pije tuto vodu, bude mít opět žízeň. Kdo by se však napil vody, kterou mu dám já, nebude žíznit navěky. Voda, kterou mu dám, stane se v něm pramenem, vyvěrajícím k životu věčnému.“ Ta žena mu řekla: „Pane, dej mi té vody, abych už nežíznila a nemusela už sem chodit pro vodu.“ Ježíš jí řekl: „Jdi, zavolej svého muže a přijď sem!“ Žena mu odpověděla: „Nemám muže.“ Nato jí řekl Ježíš: „Správně jsi odpověděla, že nemáš muže. Vždyť jsi měla pět mužů, a ten, kterého máš nyní, není tvůj muž. To jsi řekla pravdu.“ Žena mu řekla: „Pane, vidím, že jsi prorok. Naši předkové uctívali Boha na této hoře, ale vy říkáte, že místo, na němž má být Bůh uctíván, je v Jeruzalémě!“ Ježíš jí odpoví: „Věř mi, ženo, že přichází hodina, kdy nebudete ctít Otce ani na této hoře ani v Jeruzalémě. Vy uctíváte, co neznáte; my uctíváme, co známe, neboť spása je ze Židů. Ale přichází hodina, ano, již je tu, kdy ti, kteří Boha opravdově ctí, budou ho uctívat v Duchu a v pravdě. A Otec si přeje, aby ho lidé takto ctili. Bůh je Duch a ti, kdo ho uctívají, mají tak činit v Duchu a v pravdě.“ Žena mu řekla: „Vím, že přichází Mesiáš, zvaný Kristus. Ten až přijde, oznámí nám všechno.“ Ježíš jí řekl: „Já jsem to – ten, který k tobě mluví.“ Vtom přišli jeho učedníci a divili se, že rozmlouvá s ženou. Nikdo však neřekl ‚nač se ptáš?‘ nebo ‚proč s ní mluvíš?‘ Žena tam nechala svůj džbán, odešla do města a řekla lidem: „Pojďte se

podívat na člověka, který mi řekl všechno, co jsem dělala. Není to snad Mesiáš?“ Vyšli tedy z města a šli k němu. Mezitím ho prosili jeho učedníci: „Mistře, pojez něco!“ On jim řekl: „Já mám k nasycení pokrm, který vy neznáte.“ Učedníci si mezi sebou říkali: „Přinesl mu snad někdo něco k jídlu?“ Ježíš jim řekl: „Můj pokrm jest, abych činil vůli toho, který mě poslal, a dokonal jeho dílo. Neříkáte snad: Ještě čtyři měsíce a budou žně? Hle, pravím vám, pozvedněte zraky a pohledte na pole, že již zbělela ke žni. Již přijímá odměnu ten, kdo žne, a shromazďuje úrodu k věčnému životu, aby se společně radovali rozséváč i žnec. Přitom je pravdivé rčení, že jeden rozsévá a druhý žne. Já jsem vás poslal, abyste žali tam, kde jste nepracovali. Jiní pracovali a vy v jejich práci pokračujete.“ Mnoho Samařanů z onoho města v něho uvěřilo pro slovo té ženy, která svědčila: „Všecko mi řekl, co jsem dělala.“ Když k němu ti Samařané přišli, prosili ho, aby u nich zůstal. I zůstal tam dva dny. A ještě mnohem víc jich uvěřilo pro jeho slovo. Oné ženě pak říkali: „Teď už věříme ne pro to, cos nám ty o něm řekla; sami jsme ho slyšeli a víme, že toto je opravdu Spasitel světa.“

U pramene Života...

Výběr textů pro 3., 4. a 5. neděli postní vychází ze staré tradice a má vztah k velikonočnímu křtu. Připomínají nám, kým Ježíš je a co nám dává. Do koho to vlastně jsme nebo budeme pokřtěni.

Dnes tedy žíznící a unavený **Ježíš dává vodu života**. Předobrazem tohoto daru je vyvedení vody ze skály na poušti za Mojžíše. **Voda života**. Dobrá, pramenitá voda oživující poušť představuje symbol pravého Života. **Ježíš uvádí do života**. Stejně tak přichází i k nám. Dává se k dispozici. Je s námi. Naslouchá našim otázkám. Něco nám říká. Třeba tomu nerozumíme, ale nevzdáme-li to, přivede nás to k životu. Třeba na otázky neodpovídá tak, jak bychom čekali. Spíš **obrací naše myšlenky jiným**

směrem. Přesměrovává nás. Smíme věřit, že to všechno vede do Života.

Existuje **Život**. Není to jen přání. Ani sen. Je to realita. **Když jsme s Ježíšem**. S ním se všechno mění. Je to **jiný Život**, než na jaký jsme zvyklí. V tom je možná pro nás ten problém. Potřebujeme ho přijmout a poznávat. O to ve křtu jde: **přijmout Ježíše za svůj život**. (Ježíš – život náš). **Přijmout ho a poznávat**. Takhle nějak obvykle to začíná.

Prožíváme v tyto dny pocit akutního ohrožení. Naše země, okolní země, celý svět. Tak jak jsme propojeni. Je to zvláštní stav. Tak nějak všichni spolu s pocitem křehkosti a zranitelnosti všeho a nejistotou, co přijde. Děje se to rychle. Pomalu to zpracováváme. Nemoc, která se šíří. Neznámá, vyvolává strach a ochromení. Co udělá s námi? Co s našimi blízkými? Co s naším světem?

Nevybrali jsme si to. Co můžeme dělat? Nemůžeme ovlivnit to, co přijde. Ale můžeme ovlivnit, jak se k tomu postavíme.

Možná využít tento čas k přemýšlení o tom, **co je pro nás opravdu důležité**. Taky o tom jak a k čemu využít prostředky a možnosti, které máme. Co můžeme? Jaký život to vlastně chceme?

Jako křesťané potřebujeme **mluvit s Ježíšem o svém životě**. Jak chceme žít? Po čem to vlastně tolik toužíme? Stejně jako o tom, čeho se bojíme. A taky naslouchat Ježíšovi. Co to vlastně říká? Jaký život nám to přináší? Do čeho nás přijal a pořád přijímá? **Co to znamená žít s ním v Bohu?** Anebo prostě **myslet na něho**. Zaměřit se na něho. Co s námi myšlenka na něho „dělá“? Můžeme mít pocit, že nic. Může to být pro nás těžké, zdlouhavé a bolestné. Přesto to nevzdat. **On je v tom s námi**. Trpělivý. Věrný. Neopouští nás. Myšlenka na jeho přítomnost nás může upokojit a může nás nasměrovat dál vstříc Životu. Toto doufání vychází z víry. Věříme, že to tak je. Tak to věřili apoštolové a všechny generace křesťanů. My se k nim připojujeme.

Dnešní evangelium nám prostě říká, že **Ježíš přichází i k nám, je tu s námi a pro nás** – i v tom, co prožíváme spolu s celým světem v těchto dnech -, když s ním začneme mluvit, přemýšlet o něm, **otevře to v nás prameny života**. I v nás.

Litanie v čase pandémie

19. 3. L. P. 2020

Modleme se v tomto čase ohrožení a nouze k Bohu, kterého v Kristu poznáváme jako milujícího Otce. Poroučejme s důvěrou sebe sama i všechny do moci této jeho lásky a volejme:

Pane, smiluj se!

Aby se nad celým světem smiloval, společně volejme:

Pane, smiluj se!

Aby tato pandemie brzy skončila, společně volejme:

Pane, smiluj se!

Zvláště za země a oblasti, které jsou pandemií nejvíce postiženy, společně volejme:

Pane, smiluj se!

Za ochranu všech, zvláště těch, kdo jsou nejvíce ohroženi: za seniory, chronicky nemocné a oslabené společně volejme:

Pane, smiluj se!

Za ochranu a posilu pro lékaře, zdravotní sestry, pracovníky v sociálních službách i za všechny dobrovolníky, kteří jim pomáhají, a také za prodavačky, řidiče a další profese, při nichž jsou lidé vystaveni zvýšenému riziku nákazy, společně volejme:

Pane, smiluj se!

Za nemocné, za lehčí průběh nemoci a za jejich uzdravení společně volejme:

Pane, smiluj se!

Za ty, kdo se ocitli (nebo ocitnou) v ohrožení života, společně volejme:

Pane, smiluj se!

Za ty, kdo nemoci podlehli, i za jejich blízké společně volejme:

Pane, smiluj se!

Za všechny, které svírá nejistota, strach a úzkost, společně volejme: *Pane, smiluj se!*

Za ty, kdo uvízli na cestách a nemohou se dostat domů, stejně jako za všechny oběti zmatků společně volejme: *Pane, smiluj se!*

Za ty, jejichž podnikání i výdělek jsou pandemií i nutnými opatřeními citelně ohroženy, společně volejme: *Pane, smiluj se!*

Za všechny, které ohrožují ekonomické a další dopady pandemie, společně volejme: *Pane, smiluj se!*

Za členy krizových štábů na různých úrovních, za politiky a za všechny, kdo pracují na zvládnutí současné krizové situace, společně volejme: *Pane, smiluj se!*

Děkujeme za zodpovědný a nesobecký přístup všech i za všechny projevy solidarity mezi lidmi. Společně volejme: *Pane, smiluj se!*

Kéž tato krize povede k hlubší spolupráci a komunikaci mezi lidmi i národy a státy! Společně volejme: *Pane, smiluj se!*

Prosíme i za všechny lidi a tvory, na které doléhají i jiné zkoušky (nespravedlnost, chudoba, nesvoboda, pronásledování, klimatické a ekologické změny). Společně volejme: *Pane, smiluj se!*

Kéž to povede také ke změně jednání jedinců i společnosti! Společně volejme: *Pane, smiluj se!*

Kéž nám ohrožení, které prožíváme, pomůže znovu objevit a žít to, co je opravdu důležité! Společně volejme: *Pane, smiluj se!*

Kéž povede také k proměně smýšlení a pokání, ke kritickému přehodnocení dosavadního způsobu života naší civilizace! Společně volejme:

Pane, smiluj se!

Kéž jsme sami sobě navzájem i druhým znamením naděje a důvěry v Boha a jeho zachraňující přítomnost! Společně volejme:

Pane, smiluj se!

Pane, Stvořiteli nebe i země, náš nebeský Otče, zakoušíme společně velkou nejistotu a ohrožení. Neustále jsme zahrnováni znepokojivými informacemi. Náš život se rychle změnil. Mnohé samozřejmosti nám byly odňaty. Ale také můžeme poznávat zvláštní solidární jednotu mezi lidmi. Děkujeme, že ve všem tom těžkém nám dáváš zakusit i věci dobré.

Víme, že na nic nemáme nárok, ale prosíme tě:
Ujmi se našich znepokojených srdcí.
Ujmi se našeho strachu a nejistoty.

Nauč nás důvěřovat ti, že náš život je za všech okolností ve tvých milujících rukou a že nás nikdo a nic v celém tvorstvu nemůže odloučit od tvé lásky, jak jsi ji ukázal na Ježíšovi.

Věříme, že ty jsi s námi i v této těžké situaci, ne, abys soudil, ale zachraňoval.

Věříme, že jsi dobrý Otec, jak učí Ježíš. Pomož, aby tato víra projasňovala naše srdce a mysli všech lidí.

Přijmi nás, když se společně modlíme: ***Otče náš...***

Modlit se a žít víru v nehotovém, uskutečňujícím se světě...

*[překlad části článku Johanneses Rösers Christ sein
vor dem Corona-virus in Christ in der Gegenwart 12/2020]*

Prosit Boha o Boha

... Ale co je to správná modlitba? Jiná než často plytké, tzv. aktuální a většinou velmi triviální modlitby, které se bohužel stále víc šíří i při bohoslužbách.

Pro teologa Johanna Baptistu Metze představovala pravá modlitba existenciální výkřik duše tváří v tvář utrpení. Také protestem proti vytěsňování utrpení z naší blahobytné kultury, nyní najednou otřesené a vytržené ze svého bezpečného spánku faktickým nebo možným utrpením v mnoha dimenzích. Existenciálním přerušením blahobytné společnosti. Modlení je stejně tak i přerušení: i pomalého klusu k zapomenutí na Boha, ano až k smrti Boha: „Co se stane, když se dětské sny, které nás dosud důvěřivě smiřovaly se světem, rozpadnou? Co se stane, když utěsněná normalita života utrpí trhliny“, ptá se Metz ve své stati „Prosit Boha o Boha“ (Mystik der offenen Augen, Gesammelte Schriften, Band 7)? To je velmi osobní svědectví víry: „Co potom, když už víra nemůže spočinout na přirozené důvěře? Stane se pak všechno, co člověk dosud prožil a v co doufal, jednou velkou lží?

I Bůh? Nad dějinami víry stále leží, tak Metz, nádech nesmířenosti: „Modlitby jsou pro ni především výrazem postrádání, postrádání Boha... Mé modlitby dodnes proniká tento bezhlasý výkřik.“ Konec konců všechno směřuje k tomu: „prosit Boha o Boha“, prosit Boha o něho samého. Tím se ovšem víra zbavuje svých infantilismů, svých často podprahových magických představ, které nakonec vedou k zoufání si. Je to předěl a zároveň nezbytná změna paradigmatu: „Jednou provždy a vůbec počítat s Bohem, který „nezapadá“; který nám prostě nedopřává poklidné sebeuvědomování si bez jakéhokoli

úleku; který dává zaznít nejen jáсотu, nýbrž také výkřiku, výkřiku, který nakonec úplně umlká – jako umlkající výkřik Ježíše na kříži...”

Nikoli šťastný, ale životní štěstí

... Otřes vyvolaný nebezpečným původcem nemoci ukazuje globalizovanému **světu** zase jednou, **jak je a zůstává** navzdory všemu – i medicínskému – pokroku **křehkým a nehotovým**. Bůh sám ho zamýšlel jako **svět, který se rozvíjí a stává...** S pohledem na Ježíše zůstává člověk i se všemi prostředky boje proti utrpení realistickým. Nikdy nepropadne iluzi, že se mu pomocí technologického rozvoje, sociálních změn, proměny životního prostředí, psychické stabilizace či genových manipulací podaří odstranit rozporuplnost skutečnosti, dialektiku negativního, ďábelské kruhy sebedestrukce, spoutat moc nicoty a chaosu a nastolit ráj na zemi, zlatý věk, říši svobody bez jakéhokoli utrpení... **Ani ten, kdo se vydá na Ježíšovu cestu a bez velkých řečí nese každodenně svůj kříž, nemůže nad utrpením zvítězit a odstranit ho. Ale může v něm díky víře obstát a tak ho „zvládnout“.** Nikdy nebude utrpením ubit ani neskončí v zoufalství. Jestli tak neskončil v nejkrajnějším lidském utrpení a opuštěnosti Bohem Ježíš, tak ani ten, kdo se ho s důvěrou drží. Ve víře je mu totiž darována **naděje, že utrpení prostě není tím definitivním a posledním**. Tím je pro něho život bez utrpení, který nemůže on sám ani lidská společnost sama uskutečnit. Takový život lze jedinečně očekávat od onoho tajemného Druhého, od Boha. On dá všemu utrpení zaniknout ve věčném životě.

4. postní A

1 S 16, 1b.6-7. 10-13

Hospodin řekl Samuelovi: „[...] Naplň svůj roh olejem a jdi, posílám tě k Jišajovi Betlémskému. Vyhlédl jsem si krále mezi jeho syny. [...]“ Když [Samuel] spatřil Eliába, řekl si: „Jistě tu *stojí* před Hospodinem jeho pomazaný.“ Hospodin však Samuelovi řekl: „Nehleď na jeho vzhled ani na jeho vysokou postavu, neboť já jsem ho zamítl. Nejde o to, jak se dívá člověk. Člověk se dívá očima, Hospodin však hledí srdcem.“ [...] Tak předvedl Jišaj před Samuela svých sedm synů, ale Samuel řekl: „Žádného z nich Hospodin nevyvolil.“ A Samuel se Jišaje otázel: „To jsou všichni mládenci?“ *Jišaj* odpověděl: „Ještě zbývá nejmladší, ten však pase stádo.“ Samuel Jišajovi poručil: „Pošli pro něj! Nebudeme stolovat, dokud sem nepřijde.“ Poslal tedy pro *něj* a dal ho přivést. Byl ryšavý, s krásnýma očima a pěkného vzhledu. Tu řekl Hospodin: „Nuže, pomaz ho! To je on.“ Samuel tedy vzal roh s olejem a pomazal ho uprostřed jeho bratrů. A duch Hospodinův se Davida zmocňoval od onoho dne i nadále. Samuel pak hned nato odešel do Rámy.

Ef 5, 8-14

I vy jste kdysi byli tmou, ale nyní vás Pán učinil světlem. Žijte proto jako děti světla – ovocem světla je vždy dobrota, spravedlnost a pravda; zkoumejte, co se líbí Pánu. Nepodílejte se na neúčinných skutečích tmy, naopak je nazývejte pravým jménem. O tom, co oni dělají potají, je odporné i jen mluvit. Když se však ty věci správně pojmenují, je jasné, oč jde. A kde se rozjasní, tam je světlo. Proto je řečeno: Probuď se, kdo spíš, vstaň z mrtvých, a zazáří ti Kristus.

J 9, 1-41

Cestou uviděl člověka, který byl od narození slepý. Jeho učedníci se ho zeptali: „Mistře, kdo se prohřešil, že se ten člověk

narodil slepý? On sám, nebo jeho rodiče?“ Ježíš odpověděl: „Nezhřešil ani on ani jeho rodiče; je slepý, aby se na něm zjevily skutky Boží. Musíme konat skutky toho, který mě poslal, dokud je den. Přichází noc, kdy nikdo nebude moci pracovat. Pokud jsem na světě, jsem světlo světa.“ Když to řekl, plivl na zem, udělal ze sliny bláto, potřel slepému tím blátem oči a řekl mu: „Jdi, umyj se v rybníce Siloe.“ (To jméno znamená ‚Poslaný‘.) On tedy šel, umyl se, a když se vrátil, viděl. Sousedé a ti, kteří jej dříve vídali žebrať, se ptali: „Není to ten, kdo tu sedával a žebřal?“ Jedni řkali: „Je to on.“ Jiní pak: „Není, ale je mu podoben.“ On sám řekl: „Jsem to já.“ I řekli mu: „Jak to, že se ti otevřely oči?“ Odpověděl: „Člověk jménem Ježíš udělal bláto, potřel mi oči a řekl mi: Jdi k Siloe a umyj se! Šel jsem tedy, umyl jsem se a vidím.“ Řekli mu: „Kde je ten člověk?“ Odpověděl: „To nevím.“ Přivedou toho, který byl dříve slepý, k farizeům; toho dne, kdy Ježíš udělal bláto a otevřel mu oči, byla totiž sobota. Proto se ho farizeové znovu dotazovali, jak nabył zraku. A on jim řekl: „Položil mi bláto na oči, umyl jsem se a vidím.“ Někteří z farizeů řkali: „Ten člověk není od Boha, protože nezachováá sobotu.“ Jiní naopak řkali: „Jak by mohl hříšný člověk činit taková znamení?“ A došlo mezi nimi k roztržce. Řekli tedy znovu tomu slepému: „Za koho ty jej pokládáš, když ti otevřel oči?“ On odpověděl: „Je to prorok.“ Židé nevěřili, že byl slepý a že prohlédl, dokud si nezavolali jeho rodiče a nezeptali se jich: „Je to váš syn, o němž říkáte, že se narodil slepý? Jak to, že nyní vidí?“ Rodiče odpověděli: „Víme, že je to náš syn a že se narodil slepý. Jak to, že nyní vidí, to nevíme, a kdo mu otevřel oči, také nevíme. Jeho se zeptejte, je dospělý, ať mluví sám za sebe!“ To řekli jeho rodiče, protože se báli Židů, neboť Židé se již usnesli, aby ten, kdo Ježíše vyzná jako Mesiáše, byl vyloučen ze synagógy. Proto řekli jeho rodiče: „Je dospělý, zeptejte se ho!“ Zavolali tedy ještě jednou toho člověka, který byl dříve slepý, a řekli mu: „Vyznej před Bohem pravdu! My víme, že ten člověk je hříšník.“ Odpověděl: „Je-li hříšník, nevím; jedno však vím, že jsem byl slepý a nyní vidím.“ Řekli mu: „Co s tebou učinil? Jak ti otevřel oči?“ Odpověděl jim: „Již jsem vám to řekl, ale vy jste to nevzali na vědomí. Proč to chcete slyšet znovu? Chcete se snad i vy stát jeho učedníky?“ Osopili se na

něho: „Ty jsi jeho učedník, ale my jsme učedníci Mojžíšovi. My víme, že k Mojžíšovi mluvil Bůh, o tomhle však nevíme, odkud je.“ Ten člověk jim odpověděl: „To je právě divné: Vy nevíte, odkud je – a otevřel mi oči! Víme, že hříšníky Bůh neslyší; slyší však toho, kdo ho ctí a činí jeho vůli. Co je svět světem, nebylo slýcháno, že by někdo otevřel oči slepého od narození. Kdyby tento člověk nebyl od Boha, nemohl by nic takového učinit.“ Odpověděli mu: „Celý ses narodil v hříchu, a nás chceš poučovat?“ A vyhnali ho. Ježíš se dověděl, že ho vyhnali; vyhledal ho a řekl mu: „Věříš v Syna člověka?“ Odpověděl: „A kdo je to, pane, abych v něho uvěřil?“ Ježíš mu řekl: „Vidíš ho; je to ten, kdo s tebou mluví.“ On na to řekl: „Věřím, Pane,“ a padl před ním na kolena. Ježíš řekl: „Přišel jsem na tento svět k soudu: aby ti, kdo nevidí, viděli, a ti, kdo vidí, byli slepí.“ Farizeové, kteří tam byli, to slyšeli a řekli mu: „Jsme snad i my slepí?“ Ježíš jim odpověděl: „Kdybyste byli slepí, hřích byste neměli. Vy však říkáte: Vidíme. A tak zůstáváte v hříchu.“

Otevřený zrak...

Sestry a bratři, přátelé,

nejprve pár myšlenek ke čtením:

K 1 S:

Další svědectví z dějin starozákonního lidu. Tentokrát o pomazání Davida. Abychom si znovu uvědomili, **podle čeho si Bůh vybírá lidi pro své dílo**. Nikoli podle našich měřítek. Nikoli ty, co „na to vypadají“. To se navenek nedá poznat. Jenže my pořád (asi to máme v sobě) se řídíme podle toho, jak lidé nebo věci vypadají.

K Ef:

Připomíná proměnu, které se s námi stala. Přemýšlejme o tom, co s námi Pán dosud udělal. Úplně změnil naši perspektivu –

náš pohled. **Dal nám věci uvidět v jeho světle. A dokonce nás učinil svým světlem.** Když se s námi lidé setkají, mohou i oni vidět věci v jeho světle. – To neznamena, že jsme lepší. Není v tom žádné vyvyšování se. Není v tom žádný soud. – Uvědomujeme si, co to s námi Pán udělal? Uvědomujeme si, kdo jsme v Kristu? – **Pravé poznání „těchto věcí“ nás vede k bázni a pokoře.**

K evangeliu:

Ježíš umožnil člověku od narození slepému.

To zpráva říká i nám: Takhle to Ježíš prostě dělá s každým.

On otvírá zrak slepým, že mohou znovu (nově) vidět.

Všimněme si, **co řeší učedníci a farizejové a co Ježíš.** Učedníci řeší, proč je vůbec slepý. Kdo za to může? To je pro nás asi typické: Proč se stalo? A kdo za to může? Farizeje zas zajímá, jestli se všechno stalo správně podle jejich výkladů. Není ten Ježíš podezřelý? Není i toto jím nějak zapříčiněné uzdravení podezřelé? Je to správně teologicky a podle tradice?

Ježíš řeší, jak tomuto člověku pomoci, jak ho zvednout, dodat mu odvahu, probudit ho. A udělá to. I když mu učedníci tehdy nerozumí a farizeové to ještě použijí proti němu. Jde mu o člověka v nouzi, trpícího. **Když jsme s Ježíšem, mění se i náš pohled, začínáme vidět.**

Kdo je opravdu slepý a kdo doopravdy vidí? Nedávno jsem slyšel zajímavou přednášku o hledání nových obzorů pro církve (L. Bujna). Vícekrát tam zaznělo (jestli jsem tedy dobře pochopil :-), **jak je důležité přiznat si svou slepotu (osobní i církevní). Teprve tehdy může začít uzdravovací proces.** Prohlédnutí vyžaduje naše nasazení, naši reakci na Ježíšovo slovo: dovolit Ježíšovi, aby dotkl našeho bolavého místa, jít k rybníku a umýt se. Můžeme svobodně říct: *Pane, pomoz nám, ať vidíme!*

K situaci:

Máme za sebou týden, kdy **jsme se ocitli na počátku něčeho, o čem nevíme, jaké to bude, jak to bude dlouho trvat.** Cítíme blízkost, přítomnost, *čehosi*, co může být nebezpečné. Kolik bude nemocných a kolik obětí? Co to udělá s naším světem? Slyšíme a čteme různé názory a pohledy. A nevíme... **Najednou** je to všechno tak konkrétní! **Najednou** si uvědomujeme, jak se nás to všech týká! Přišlo to a my nemůžeme utéct. **Musíme tím nějak projít.** Obstojíme? A jak? Uvědomujeme si nově a jinak své životy a spojnice s druhými i celým světem. **Jsme izolovaní a jsme spolu.** Najednou si uvědomujeme plno věcí, na které dosud nebyl čas.

Jsme všichni v rukou Božích. Učíme se důvěřovat Kristu: ať se stane cokoli se mnou, mými blízkými a s naším světem, drží nás ve své moci Ten, který je Láska.

Vždycky jsme to říkali a vyznávali. **Ted' je to najednou nějak konkrétnější... a člověku v takových chvílích mrazí.** Není na to jiný lék než **víra** - přesněji asi: chvění o víru. „Budu se snažit prostě Kristu důvěřovat.“

A pak taky **blízkost druhého člověka** – druhých lidí, přátel, bližních a dobré slovo, které toto všechno připomíná. **Ať se stane cokoli se mnou, mými blízkými a s naším světem, drží nás ve své moci Ten, který je Láska.**

Kéž je v nás tato myšlenka zakořeněna!

Kéž ji v nás oživuje a posiluje Onen Tajemný Host zvaný Duch Utěšitel!

Kéž se dotýká všech srdcí a vede je k důvěře a pokoji!

Amen.

Pozdrav pro diváky kabelové televize v Tišnově

(součást společného vystoupení duchovních církví
působících v Tišnově 25/3/2020)

Dámy a pánové, vážení přátelé,

zdravím vás biblickým veršem z Listu Římanům: „***Jsem jist, že ani smrt ani život, ani andělé ani mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu,***“ (Ř 8, 38-39). Jako farář si neodpustím komentář.

Ale jenom malý :-). Spíš to bude takové meditativní podtržení určitých slov: Nikdo a nic v celém tvorstvu nemůže nás odloučit od lásky Boží. Nikdo a nic. Nemůže nás odloučit. Od lásky... To je dobré. Moc dobré.

Zdravím všechny a zvlášť ty, kdo vykonávají profese, díky kterým můžeme i v současných omezeních stále fungovat, a máme zabezpečeno to, co ke svému životu potřebujeme.

Myslím na lékaře v nemocnicích a ambulancích, na zdravotní sestry, mediky, laboranty a laborantky, pracovníce a pracovníky hygienických stanic, na ty, co vyrábějí a distribuují potřebné, zdravotní a ochranné pomůcky, na lékárny a lékárníky, stejně jako na pracovníce a pracovníky v sociálních službách, na policisty, vojáky a hasiče, také na prodavačky, prodavače, pokladní v supermarketech, na řidiče a pracovníky v různých dalších službách.

Myslíme i na učitelky a učitele, kteří museli takřka ze dne na den změnit své metody vyučování a přejít na e-learning. Moje dcera chodí na zdejší gymnázium. Tak vím, jak je to skvěle zařízené třeba tam. Ale věřím, že i na jiných školách. Myslím pochopitelně

také na žáky a studenty. Ať se vám i za těchto ztížených podmínek ve studiu daří!

Díky také všem dobrovolníkům, všech generací. Je to úžasné vidět kolik obětavých, odvážných a zároveň skromných lidí mezi sebou máme! Opravdu velký dík!

Situace, v níž jsme se ocitli, nám pomohla uvědomit si, že nic není samozřejmé, a ocenit to, čeho jsme si ani příliš nevšímalí. Tak ještě jednou: velký dík vám všem!

Myslíme na vás v modlitbě. Soukromé i společné. Přejeme vám hodně síly, ochrany Boží i trpělivosti se všemi. Není to s námi lidmi vždycky jednoduché. A také: pevné zdraví!

Ať Vás tedy provází, chrání, posiluje a žehná Vám Bůh Otec i Syn i Duch svatý!

Amen.

Bůh a pandemie

(Pokus o teologickou úvahu)

[Psáno pro <https://www.aktualne.ccsch.cz/>]

Co může být řečeno ke globální pandemii, kterou nyní prožíváme, z pohledu teologie?

Je jasné, že mohu nabídnout jedině svůj nedokonalý osobní názor, svůj osobní zápas o pochopení toho, co nás všechny v těchto dnech zaskočilo a v čem se každý nějak snažíme orientovat a žít. Pro jistotu také připomínám, že nejsem systematický teolog, nýbrž biblista a to starozákonník. Do značné míry to předznamenává mou odpověď.

Východiskem a základnou pro naše pochopení je pochopitelně biblická víra. To ovšem neznamená, že bychom jen citovali konkrétní biblická místa a odkazovali na konkrétní příběhy (třeba na 2 S 24). Bible musí být odpovědně vykládána. Zde se ukazuje klíčová úloha biblické hermeneutiky. Třeba porozumět biblickým textům do hloubky, nahlédnout jejich vnitřní dynamiku, poznat jemné předito souvislostí uvnitř Bible samotné, ale také souvislostí s myšlenkovým světem a zápasy víry starověkých lidí, pozdějších generací Božího lidu i nás dnes. Krize vyvolaná nástupem pandemie je do značné míry krizí určitého pojetí světa, života i víry. Svět, na který jsme si tak zvykli, jako by náhle přestal existovat. Stal se neznámým, nevyzpytatelným, mnohem víc nebezpečným a my hledáme cestu, jak v něm žít.

Jakého Boha a jak tedy vyznává biblická víra? Napadají mne dva základní body tvořící jádro odpovědi na tuto otázku.

1) Biblický Bůh je **nepochopitelný** (paradoxní, nevyzpytatelný). Jeho jednání nelze beze zbytku pochopit ani vysvětlit. Jeho jednání a

úmysly přesahují náš rozum. Nemůžeme na všechny otázky týkající se dění najít vysvětlení a odpovědi podle našich představ. Velmi poučná tu může být pozorná četba knihy Jób. Co opravdu tato kniha říká? Jaký je v této knize Bůh sám? Jaký způsob výpovědi o Bohu je adekvátní? Kdo o Bohu mluví náležitě: Jób nebo jeho přátelé? Naše představy a myšlenková schémata (zvláště ta náboženská) tu procházejí velmi bolestnou očistou.

2) Tento tajemný, paradoxní a nevyzpytatelný Bůh je **lásky**. Kromě obvyklého odkazu na 1 J 4, 16 („*Bůh je láska.*“) bych uvedl nádherné místo, jímž vrcholí starozákonní kniha Jonáš. Bůh vysvětluje Jonášovi, proč nakonec ušetřil město Ninive: „*A mně by nemělo být líto Ninive, toho velikého města, v němž je víc než sto dvacet tisíc lidí, kteří nedovedou rozeznat pravici od levice, a v němž je i tolik dobytka?*“ (Jon 4, 11). Bůh má soucit i s městem Ninive. To tehdy představovalo jakési ztělesnění všeho zla. Bůh má soucit i s Ninive! To už něco znamená! Biblický Bůh je **Bohem soucitným, milujícím**, Bohem, který **v Ježíšovi zjevuje svou účast s trpícím tvorstvem**. Toto poznání nevyplývá obecně z dějinné zkušenosti. Je plodem víry. Nemůže být vyvozeno z běhu tohoto světa. My prostě důvěřujeme Ježíšovi a těm, co Ježíšovu cestu dosvědčují jako cestu Boží: prorokům a apoštolům i dalším svědkům víry. Navzdory všem bolestným a těžkým zkušenostem (i navzdory této pandemii) věříme, že Bůh, kterého nás Ježíš učí oslovovat „Abba – Otče“, je soucitný a milující, dokonce, že tento Bůh je láska a má dobré záměry se svým tvorstvem.

Důsledky plynoucí z těchto bodů:

1) **Nemůžeme vysvětlit, proč se to děje**. To znamená, že se např. vyhneme výkladu této pandemie jako Božího trestu nad hříšným lidstvem, i když se to třeba na první pohled jeví tak biblicky.

(Na internetu taková vysvětlení spolu s prosbami, aby Bůh zastavil

svou trestající ruku, občas kolují.) Nemůžeme zrušit napětí tohoto paradoxu. Naopak musíme se naučit v něm žít.

2) Je jisté, že každá krize **otevívá nové otázky a pohledy**. Nově najednou vidíme ty „staré“ věci. Vážíme si víc toho, co dosud pro nás bylo samozřejmostí. Přehodnocujeme a věřím, že nadále budeme přehodnocovat své pohledy a priority. [Bible zná dvojí „proč“: Jedno se týká minulosti (Kvůli čemu v minulosti se něco děje dnes?) a to druhé míří do budoucnosti. Jeho doslovný překlad zní „K čemu?“ (hebrejsky: lama).] Kam nás to může nasměrovat? Kam nás to může vést? Na tyto otázku můžeme a máme spolu se světem hledat odpovědi, na tomto hledání se můžeme a máme spolupodílet.

3) **Víra v soucitného Boha, který je láska, nás vede k solidaritě a soucitu s těmi, kdo trpí, kdo jsou vystaveni velkým zkouškám.** Na prvním místě sem patří nemocní a jejich blízcí; oběti pandemie a jejich pozůstalí; jistě také ti nejohroženější a pochopitelně ti „v první linii“ (lékaři, sestry, záchranáři, dobrovolníci), ale také ti, které svírá strach a malomyslnost, kteří ztrácejí trpělivost a vůbec to všechno těžce snášejí. (Nakonec vidíme, že to jsme mnoha způsoby my všichni.)

S nimi a s celým světem se chceme podělit o svou víru, že Bůh je dobrý a že má dobré záměry s naším světem. A to hlavně tím, že **zaujmeme** alespoň ve svých myslích **místa po jejich boku**. Ovšem ne jako ti, co soudí a poučují, ale spíš jako ti, co jsou v tom s nimi, spolu s nimi cítí slabost, bolest, spolu s nimi se bojí, spolu s nimi mají své pochybnosti a otázky, ale taky to spolu s nimi nevzdávají. Zaujímáme místa po jejich boku a modlíme se, tj. **předkládáme všechnu tu bolest, slabost, nejistotu, ale také všechno odhodlání i odvahu, soucit a nasazení před Boží tvář s důvěrou, že to má smysl a budoucnost**. Tady někde, domnívám se, je nyní naše místo a náš úkol. Tady někde se rýsuje náš podíl v této dějinné výzvě.

Kuřim, 28. března L. P. 2020

5. postní A

Ez 37, 12-14

Proto prorokuj a řekni jim: Toto praví Panovník Hospodin: Hle, já otevřu vaše hroby a vyvedu vás z vašich hrobů, můj lide, a přivedu vás do izraelské země. I poznáte, že já jsem Hospodin, až otevřu vaše hroby a vyvedu vás z hrobů, můj lide. Vložím do vás svého ducha a oživnete. Dám vám odpočinutí ve vaší zemi. I poznáte, že já, Hospodin, jsem to vyhlásil i vykonal, je výrok Hospodinův.

Ř 8, 8-11

Ti, kdo žijí jen z vlastních sil, nemohou se líbit Bohu. Vy však nejste živi ze své síly, ale z moci Ducha, jestliže ve vás Boží Duch přebývá. Kdo nemá Ducha Kristova, ten není jeho. Je-li však ve vás Kristus, pak vaše tělo sice podléhá smrti, protože jste zhřešili, ale Duch dává život, protože jste ospravedlněni. Jestliže ve vás přebývá Duch toho, který Ježíše vzkřísil z mrtvých, pak ten, kdo vzkřísil z mrtvých Krista Ježíše, obživí i vaše smrtelná těla Duchem, který ve vás přebývá.

J 11, 1-14

Byl nemocen jeden člověk, Lazar z Betanie, z vesnice, kde bydlela Marie a její sestra Marta. To byla ta Marie, která pomazala Pána vzácným olejem a nohy mu otřela svými vlasy; a její bratr Lazar byl nemocen. Sestry mu vzkázaly: „Pane, ten, kterého máš rád, je nemocen.“ Když to Ježíš uslyšel, řekl: „Ta nemoc není k smrti, ale k slávě Boží, aby Syn Boží byl skrze ni oslaven.“ Ježíš Martu, její sestru i Lazara miloval. Když uslyšel, že je Lazar nemocen, zůstal ještě dva dny na tom místě, kde byl. Teprve potom řekl svým učedníkům: „Pojďme opět do Judska!“ Učedníci mu řekli: „Mistře, není to dávno, co tě chtěli Židé kamenovat, a zase tam chceš jít?“ Ježíš odpověděl: „Což nemá den dvanáct hodin? Kdo chodí ve dne, neklopýtne, neboť vidí světlo tohoto světa. Kdo však chodí v noci, klopýtá, poněvadž v něm není světla.“ To pověděl a dodal:

„Náš přítel Lazar usnul. Ale jdu ho probudit.“ Učedníci mu řekli: „Pane, spí-li, uzdraví se.“ Ježíš mluvil o jeho smrti, ale oni mysleli, že mluví o pouhém spánku. Tehdy jim Ježíš řekl přímo: „Lazar umřel. A jsem rád, že jsem tam nebyl, kvůli vám, abyste uvěřili. Pojďme k němu!“ Tomáš, jinak Didymos, řekl ostatním učedníkům: „Pojďme i my, ať zemřeme spolu s ním!“ Když Ježíš přišel, shledal, že Lazar je již čtyři dny v hrobě. Betanie byla blízko Jeruzaléma, necelou hodinu cesty a mnozí z Židů přišli k Martě a Marii, aby je potěšili v zármutku nad jejich bratrem. Když Marta uslyšela, že Ježíš přichází, šla mu naproti. Marie zůstala doma. Marta řekla Ježíšovi: „Pane, kdybys byl zde, nebyl by můj bratr umřel. Ale i tak vím, že začkoli požádáš Boha, Bůh ti dá.“ Ježíš jí řekl: „Tvůj bratr vstane.“ Řekla mu Marta: „Vím, že vstane při vzkříšení v poslední den.“ Ježíš jí řekl: „Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít. A každý, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky. Věříš tomu?“ Řekla mu: „Ano, Pane. Já jsem uvěřila, že ty jsi Mesiáš, Syn Boží, který má přijít na svět.“ S těmi slovy odešla, zavolala svou sestru Marii stranou a řekla jí: „Je tu Mistr a volá tě.“ Jak to Marie uslyšela, rychle vstala a šla k němu. Ježíš totiž dosud nedošel do vesnice, ale byl ještě na tom místě, kde se s ním Marta setkala. Když viděli Židé, kteří byli s Marií v domě a těšili ji, že rychle vstala a vyšla, šli za ní; domnívali se, že jde k hrobu, aby se tam vyplakala. Jakmile Marie přišla tam, kde byl Ježíš, a spatřila ho, padla mu k nohám a řekla: „Pane, kdybys byl zde, nebyl by můj bratr umřel.“ Když Ježíš viděl, jak pláče a jak pláčou i Židé, kteří přišli s ní, v Duchu se rozhorlil a vzrušen řekl: „Kam jste ho položili?“ Řekli mu: „Pane, pojď se podívat!“ Ježíšovi vstoupily do očí slzy. Židé říkali: „Hle, jak jej miloval!“ Někteří z nich však řekli: „Když otevřel oči slepému, nemohl způsobit, aby tento člověk neumřel?“ Ježíš, znovu rozhorlen, přichází k hrobu. Byla to jeskyně a na ní ležel kámen. Ježíš řekl: „Zvedněte ten kámen!“ Sestra zemřelého, Marta, mu řekla: „Pane, už je v rozkladu, vždyť je to čtvrtý den.“ Ježíš jí odpověděl: „Neřekl jsem ti, že uvidíš slávu Boží, budeš-li věřit?“ Zvedli tedy kámen. Ježíš pohlédl vzhůru a řekl: „Otče, děkuji ti, žeš mě vyslyšel. Věděl jsem sice, že mě vždycky slyšíš, ale řekl jsem to kvůli zástupu, který stojí kolem, aby uvěřili, že ty jsi mě poslal.“

Když to řekl, zvolal mocným hlasem: „Lazare, pojď ven!“ Zemřelý vyšel, měl plátnem svázaný ruce i nohy a tvář zahalenu šátkem. Ježíš jim řekl: „Rozvažte ho a nechte odejít!“ Mnozí z Židů, kteří přišli k Marii a viděli, co Ježíš učinil, uvěřili v něho.

Z hrobů ven...

Nejprve zas něco ke čtením.

Ta dnešní nás **konfrontují s tajemstvím smrti a vzkříšení**. To je vážné. Nesmírně vážné. Mrazivé. V posledních týdnech taky mnohem aktuálnější a konkrétnější. Nikdo jí neunikneme. Ale teď jako by to bylo nějak bližší. Nikdo nevíme, co s námi bude za týden, za dva, tři, čtyři... A s našimi blízkými. Není to lehké pomyšlení. Vůbec ne.

Bible bere smrt realisticky, ale také ukazuje východisko. **Smrt k životu patří, ale budeme z ní vysvobozeni. Jak se to stane?** To je ta otázka.

Tajemství vysvobození ze smrti souvisí s **Duchem**. Tak jsme to měli v prvním a druhém čtení výslovně a v evangeliu věčně taky. Duch není „nehmotné cosi“ – nebo „kdosi“ :-) Ducha zakoušíme jako sílu, pohyb, pulsování života. **Duch se děje mezi osobami ve vztazích**. Duch je ten, kdo spojuje a oživuje. Sféra Ducha představuje **sféru vztahů, svobody, života, tvořivosti**, „*Dobra, Pravdy a Krásy*“. Tady také začíná překonání naší smrti.

Umíráme... a jednou umřeme..., ale **k nám má vztah Ten, který neumírá**. Naopak je zdrojem plnosti bytí a života... **k nám má vztah Ten, který vstal z mrtvých**.

On nás volá z hrobů ven. Jako našeho Eleazara. Řekne: „*Pojď ven! Přece bys nezůstal tam!*“ – A my na jeho slovo světe div se opravdu jdeme ven. Prostě nás vzbudí jako maminka dítě. Nic pro něho nebude překážkou. **Jeho láska k nám je silnější** –

nejsilnější. Klíč k našemu vzkříšená má jedině on. A my mu prostě
důvěřujeme. **Chvějeme se** a přece **důvěřujeme...**

Ted' k situaci.

Podělím se s vámi o jeden svůj zážitek uplynulého týdne. Pro mne zahanbující a poučný :-) S kolegy z jiných církví jsme v Tišnově natáčeli do místní televize takové společné poselství naděje. Když jsem na kameru četl svou část, přemohly mne emoce. Pohnutí bylo tak silné, že jsem dostal strach, že to ani nedočtu. Sice dočetl, ale s chvějícím se hlasem. Moc jsem se před kolegy a oním kameramanem styděl. **Poselství naděje se v mém podání stalo svědectvím o velké slabosti.** O čemsi hluboko vevnitř, co nejde jen tak ovládnout. (Utěšuje mne, že to neuvidím. A doufám, že to neublíží těm, co to uvidí.)

To bylo to zahanbení a teď to poučení. **Nebát se přiznat svou slabost.** To, co se děje, je pro nás všechny velký nápor na nervy. Potřebujeme hodně – a určitě budeme potřebovat stále víc **trpělivosti** s druhými i každý sám se sebou. **Silný není nikdo z nás. Ale víme, kdo Silný je.** Možná je to dnes to nejdůležitější svědectví. Prostě ukazovat na toho, kdo je Silný a nebát se říct: „*My silní nejsme, ale hledáme sílu u něj. On je silný taky pro nás a pro vás všechny.*“

Jako v této modlitbě:

„Bože, k tobě volám: Pomoz mé modlitbě
a soustřeď moje myšlenky u tebe;
vidíš, že já sám nemohu.
Ve mně je tma, ale u tebe je světlo.
Jsem osamělý, ale ty mne neopouštíš.
Jsem malomyslný, ale u tebe je pomoc.
Jsem plný neklidu, ale u tebe je mír.
Ve mně je hořkost, ale u tebe je trpělivost.
Nerozumím tvým cestám,
ale ty víš, která cesta je pro mne.“

(Dietrich Bonhoeffer pro své spoluvězně o Vánocích 1943;

*citováno z BOUŠE, ZDENĚK BONAVENTURA.
Epilegomena 1996, s. 177)*

Bůh Vás všechny opatruj a posiluj!

A také Vaše blízké!

A všechny nemocné a jejich blízké!

A doktory a sestřičky i záchranáře!

A všechny ohrožené a rizikové!

Vás všechny, kdo slyšíte nebo čtete tato slova.

Ale také všechny ty ostatní.

Všichni jste zahrnuti do jeho životodárné lásky!

6. postní neděle (*Květná*) A

Mt 21, 1-11

Když se přiblížili k Jeruzalému a přišli do Betfage na Olivové hoře, poslal Ježíš dva učedníky a řekl jim: „Jděte do vesnice, která je před vámi, a hned naleznete přivázanou oslici a u ní oslátko. Odvažte je a přiveďte ke mně. A kdyby vám někdo něco říkal, odpovězte: ‘Pán je potřebuje.’ A ten člověk je hned pošle.“

To se stalo, aby se splnilo, co je řečeno ústy proroka: ‘Povězte dceři siónské: Hle, král tvůj přichází k tobě, tichý a sedící na oslici, na oslátku té, která je podrobena jhu.’ Učedníci šli a učinili, co jim Ježíš přikázal. Přivedli oslici i oslátko, položili na ně pláště a on se na ně posadil. A mohutný zástup prostíral na cestu své pláště, jiní odsekával ratolesti stromů a stlali je na cestu. Zástupy, které šly před ním i za ním, volaly: „Hosanna Synu Davidovu! Požehnaný, který přichází ve jménu Hospodinově! Hosanna na výsostech!“ Když vjel Ježíš do Jeruzaléma, po celém městě nastal rozruch; ptali se: „Kdo to je?“ Zástupy odpovídaly: „To je ten prorok Ježíš z Nazareta v Galileji.“

Iz 50, 4-7

Panovník Hospodin dal mi jazyk učedníků, abych uměl zemdlého podpírat slovem. On mě probouzí každého jitra, probouzí mi uši, abych slyšel jako učedníci. Panovník Hospodin mi otevřel uši a já nevzdoruji ani neuhýbám nazpět. Nastavuji záda těm, kteří mě bijí, a své líce těm, kdo rvou mé vousy, neukrývám svou tvář před potupami a poplíváním. Panovník Hospodin je moje pomoc, proto nemohu být potupen, proto tvář svou nastavuji, jako kdyby byla z křemene, a vím, že nebudu zahanben.

Fp 2, 5-11

Nechť je mezi vámi takové smýšlení, jako v Kristu Ježíši: Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž

sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži. Proto ho Bůh vyvýšil nade vše a dal mu jméno nad každé jméno, aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno – na nebi, na zemi i pod zemí – a k slávě Boha Otce každý jazyk aby vyznával: Ježíš Kristus jest Pán.

Mt 27, 35-54

Ukřižovali ho a losem si rozdělili jeho šaty; pak tam stáli a střežili ho. Nad hlavu mu dali nápis o provinění: „To je Ježíš, král Židů.“ S ním byli ukřižováni dva povstalci, jeden po pravici a druhý po levici. Kolemjdoucí ho uráželi; potřásali hlavou a říkali: „Když chceš zbořit chrám a ve třech dnech jej znovu postavit, zachraň sám sebe; jsi-li Syn Boží, sestup z kříže!“ Podobně se mu posmívali i velekněží spolu se zákoníky a staršími. Říkali: „Jiné zachránil, sám sebe zachránit nemůže. Je král izraelský – ať nyní sestoupí s kříže a uvěříme v něho! Spolehl se na Boha, ať ho vysvobodí, stojí-li o něj. Vždyť řekl: ‘Jsem Boží Syn!’“ Stejně ho tupili i povstalci spolu s ním ukřižovaní. V poledne nastala tma po celé zemi až do tří hodin. Kolem třetí hodiny zvolal Ježíš mocným hlasem: „Eli, Eli, lama sabachtani?“, to jest: `Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?` Když to uslyšeli, říkali někteří z těch, kdo tu stáli: „On volá Eliáše.“ Jeden z nich hned odběhl, vzal houbu, naplnil ji octem, nabodl na tyč a dával mu pít. Ostatní však říkali: „Nech ho, ať uvidíme, jestli přijde Eliáš a zachrání ho!“ Ale Ježíš znovu vykřikl mocným hlasem a skonal. [chvíle ticha] A hle, chrámová opona se roztrhla v půli odshora až dolů, země se zatřásla, skály pukaly, hroby se otevřely a mnohá těla zesnulých svatých byla vzkříšena; vyšli z hrobů a po jeho vzkříšení vstoupili do svatého města a mnohým se zjeví. Setník a ti, kdo s ním střežili Ježíše, když viděli zemětřesení a všechno, co se dalo, velmi se zděsili a řekli: „On byl opravdu Boží Syn!“

Passio - položit se do rukou Božích

Začínáme Svatý týden. To je čas, kdy se koncentrujeme **na utrpení Ježíše Krista**. To je zásadní a současně asi nejtěžší téma. Letošní kontext tuto obtíž ještě podtrhuje.

Podíváme se, co říkají jednotlivá čtení.

Začali jsme dnes **pasáží z Matouše**. Ježíš vjíždí na oslici do Jeruzaléma. Davy ho vítají jako Krále – Osvoboditele, jeho toho, kdo naplní odvěké naděje a očekávání. A skutečně. Ale je to úplně JINÝ král. Mocný. Ale svou moc uplatňuje úplně JINAK.

Pak zazněl kousek **z Izajáše**, konkrétně z písně o trpícím Služebníku. Je vystaven enormním zkouškám. Jeho oporou a zdrojem jeho síly není nic jiného než důvěra v Hospodina. **Nepochybujeme o tom, že Bůh ho drží a podrží.**

Od sv. Pavla **z Listu Filipským** se četla – taky píseň – o Kristově sebevydání se. (Řečtina pro to užívá výstižný, do češtiny bohužel obtížně přeložitelný výraz: kenósis). **Boží Syn se dobrovolně vzdal všeho, co měl, a nic si nenechal pro sebe.** Vydal se Otci a nám všem. A necouvl ani před nenávistí, lidskou zlobou – dokonce ani před smrtí. Vsadil všechno na Boha a nebyl zklamán.

No, a konečně zazněla ústřední **část příběhu utrpení Ježíšova podle Matouše**. Čteme to jako dobrou zprávu pro všechny. **Jeho láska vydržela všechno.** Nikdo a nic ji nedokáže zrušit. Všichni jsme milovaní – víc než si dokážeme představit. Dále tam smíme číst třeba to, že obětovat se z lásky pro druhé má vždycky smysl. Žít pro druhé – myslet prvně na ně, má vždycky smysl. I když nás to něco – možná hodně – stojí, naplňuje nás to. A dále: takto umřít dává nový smysl celému životu i smrti.

Tak o tom všem můžeme v těchto dnech přemýšlet.

Doporučuji: **Čtěme si tento příběh.** Nechme ho na sebe působit. Věnujme mu čas. Toho teď většinou máme víc než obvykle. Co nám z toho příběhu „vystoupí“? Vždycky se něco takového objeví. Buďme pozorní a trpěliví. Pro mě to letos byla věta: „**Spolehl se na Boha...**“ Odpůrce to říkají s jakýmsi úsměškem, ale při tom vyjadřují to podstatné. Ano, **on se spolehl na Boha.** To je zdroj jeho síly. Ale taky klíč pro nás.

Žijeme v čase velké zkoušky. Nejistota je příliš velká. Trvá dlouho. A zřejmě ještě bude. Naše psychika dostává zabrat. Leccos můžeme udělat, aby naši blízcí zůstali zdraví – a my taky. Ale pořád tu zůstává prostor, kde už nic nemůžeme. **Potřebujeme se učit prostě spoléhat na Boha** jako Hospodinův Služebník v Izajášovi a jako Ježíš. **Prostě se odevzdat do rukou Ježíšových** a jednoduše mu důvěřovat, že on nás nepustí. Nebo jak to prožívali naši předkové ve středověku: **Skrýt se v Ježíšových ranách.** Prostě mu důvěřovat, že ta láska, kterou projevil na kříži, je pro nás tím nejlepším a nejbezpečnějším úkrytem v celém vesmíru.

Přeji, ať se nám to daří! Ať v této disciplíně děláme pokroky!

Zelený čtvrtek

Ex 12, 1-4.11-14

Hospodin řekl Mojžíšovi a Áronovi v egyptské zemi: „Tento měsíc bude pro vás začátkem měsíců. Bude pro vás prvním měsícem v roce. Vyhlaste celé izraelské pospolitosti: Desátého dne tohoto měsíce si každý vezmete beránka podle svých rodů, beránka na rodinu. Kdyby byla rodina malá a na beránka by nestačila, přibere si každý souseda, který bydlí nejbliže jeho rodiny, aby doplnil počet osob. Podle toho, kolik kdo sní, stanovíte počet na beránka. [...] Budete jej jíst takto: Budete mít přepásaná bedra, opánky na nohou a hůl v ruce. Sníte jej ve chvatu. To bude Hospodinův hod beránka. Tu noc projdu egyptskou zemí a všechno prvorozené v egyptské zemi pobiji, od lidí až po dobytek. Všechna egyptská božstva postihnu svými soudy. Já jsem Hospodin. Na domech, v nichž budete, budete mít na znamení krev. Když tu krev uvidím, pomenu vás a nedolehne na vás zhoubný úder, až budu bít egyptskou zemi. Ten den vám bude dnem pamětním, budete jej slavit jako slavnost Hospodinovu. Budete jej slavit po všechna svá pokolení. To je provždy platné nařízení.“

1 K 11, 23-26

Já jsem přijal od Pána, co jsem vám také odevzdal: Pán Ježíš v tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, lámal jej a řekl: „Toto jest mé tělo, které se za vás vydává; to číňte na mou památku.“ Stejně vzal po večeři i kalich a řekl: "Tento kalich je nová smlouva, zpečetěná mou krví; to číňte, kdykoli budete pít, na mou památku.“ Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde.

J 13, 1-15

Bylo před velikonočními svátky. Ježíš věděl, že přišla jeho hodina, aby z tohoto světa šel k Otci; miloval své, kteří jsou ve světě, a prokázal svou lásku k nim až do konce. Když byli u večeře a d'ábel

již vložil do srdce Jidáše Iškariotského, syna Šimonova, aby ho zradil, Ježíš vstal od stolu a vědom si toho, že mu Otec dal všecko do rukou a že od Boha vyšel a k Bohu odchází, odložil svrchní šat, vzal lněné plátno a přepásal se; pak nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a utírat je plátnem, jímž byl přepásán. Přišel k Šimonu Petrovi a ten mu řekl: „Pane, ty mi chceš mýt nohy?“ Ježíš odpověděl: „Co já činím, nyní nechápeš, potom však to pochopíš.“ Petr mu řekl: „Nikdy mi nebudeš mýt nohy!“ Ježíš odpověděl: „Jestliže tě neumyji, nebudeš mít se mnou podíl.“ Řekl mu Šimon Petr: „Pane, pak tedy nejenom nohy, ale i ruce a hlavu!“

Ježíš mu řekl: „Kdo je vykoupán, nepotřebuje než nohy umýt, neboť je celý čistý. I vy jste čistí, ale ne všichni.“ Věděl, kdo ho zradí, a proto řekl: Ne všichni jste čistí. Když jim umyl nohy, oblékl si svůj šat, opět se posadil a řekl jim: „Chápete, co jsem vám učinil? Nazýváte mě Mistrem a Pánem, a máte pravdu: Skutečně jsem. Jestliže tedy já, Pán a Mistr, jsem vám umyl nohy, i vy máte jeden druhému nohy umývat. Dal jsem vám příklad, abyste i vy jednali, jako jsem jednal já.“

Obyčejná, pokorná služba...

Začínáme velikonoční triduum. Vrcholné velikonoční dny. Začínáme tři dny nabité poselstvím.

V provizorních podmínkách nám nezbyde, než zaměřit se na to podstatné.

Všechny tři mají něco **společného** a **každý něco specifického**.

Nejprve to společné: **Boží láska projevující se činy v dějinách**. Bůh způsobil vyjití hebrejských otroků z Egypta. To je veliká věc! Bůh vydal svého Syna. To je vůbec ta největší věc :-)! To nám říká: „*Jsmo Bohem milovaní. Bůh má s námi jen ty nejlepší úmysly. Vydává se nám a jde nám maximálně naproti.*“

Teď to specifické. Dnes je to: **Památka – Zpřítomnění.** (Hebrejsky: Zikarón – řecky: Anamnésis – latinsky: Commemoratio). To znamená: **Nejdůležitější Boží činy zůstávají přítomné.** Nevzdalují se nám do minulosti. Nejsou jen „kdysi“. Projevují se i „dnes“. I nás po staletích dnes „živí“ a vnitřně osvobozují.

Na jiné rovině, rovině Ducha, svobody, srdce... V lidech, co jimi žijí. V lidech, co na nich postavili své životy, co v nich našli své vysvobození. A nyní slaví svého Osvoboditele, jak jen mohou.

My do toho patříme taky. Žijeme v roce 2020. Dopadá na nás zrovna ta pandemie a všelijaká nejistota. **Ale jsme tu, vyznáváme a slavíme Boha, který vysvobozuje a dává život..** A to vědomí, myšlenka na tohoto Boha, dává sílu a naději.... Svým slavením ujišťujeme sami sebe a současně informujeme svět o tom, že Bůh ho skutečně tak miluje, že dal svého jediného Syna, a taky že tento dar Syna vděčně přijímáme... **Nemůžeme se třeba sejít a slavit společně eucharistii, jak jsme zvyklí, ale sjednocujeme se na různých místech ve stejném Duchu lásky a oběti a Ježíš je uprostřed nás a dává se všem...**

Nakonec, Janovo evangelium ukazuje, že Ježíšova památka se neomezuje jen na slavení eucharistie, ale zpřítomňuje se taky v pokorné službě. Možná nám letošní okolnosti připomenou právě tento druhý pól: **pokornou službu pro druhé; obyčejnou, pokornou službu...** To není nic nápadného a speciálního. Ježíš učedníkům umyl nohy. Obyčejná, pokorná služba. To je to, co děláme denně. To, co nás někdy unavuje, ba, dokonce rozčiluje (protože je to pořád stejné. Málokdo si toho všimne a ocení to...). Tak právě to **smíme vidět a učinit zpřítomněním Kristovy lásky.** To je něco úžasného. Na to smíme myslet dnes večer – a nejen dnes večer :-)

Velký pátek

Iz 52,13-53, 12

„Hle, můj služebník bude mít úspěch, zvedne se, povznese a vysoko se vyvýší. Jak mnozí strnuli úděsem nad tebou! Jeho vzezření bylo tak znetvořené, že nebyl podoben člověku, jeho vzhled takový, že nebyl podoben lidem. Avšak on pokropí mnohé pronárody krví, před ním si králové zakryjí ústa, protože spatří, co jim nebylo vyprávěno, porozumějí tomu, o čem neslyšeli.“

Kdo uvěří naší zprávě? Nad kým se zjeví paže Hospodinova? Vyrostl před ním jako proutek, jak oddenek z vyprahlé země, neměl vzhled ani důstojnost. Viděli jsme ho, ale byl tak nevzhledný, že jsme po něm nedychtili. Byl v opovržení, kdekdo se ho zřekl, muž plný bolesti, zkoušený nemocemi, jako ten, před nímž si člověk zakryje tvář, tak opovržený, že jsme si ho nevážili. Byly to však naše nemoci, jež nesl, naše bolesti na sebe vzal, ale domnívali jsme se, že je raněn, ubit od Boha a pokořen. Jenže on byl proklán pro naši nevěrnost, zmučen pro naši nepravost. Trestání snášel pro náš pokoj, jeho jizvami jsme uzdraveni. Všichni jsme bloudili jako ovce, každý z nás se dal svou cestou, jej však Hospodin postihl pro nepravost nás všech. Byl trápen a pokořil se, ústa neotevřel; jako beránek vedený na porážku, jako ovce před střihači zůstal němý, ústa neotevřel.

Byl zadržen a vzat na soud. Kdopak pomyslí na jeho pokolení? Vždyť byl vyřat ze země živých, raněn pro nevěrnost mého lidu. Byl mu dán hrob se svévolníky, s boháčem smrt našel, ačkoli se nedopustil násilí a v jeho ústech nebylo lsti. Ale Hospodinovou vůlí bylo zkrušit ho nemocí, aby položil svůj život v oběť za vinu. Spatří potomstvo, bude dlouho živ a zdárně vykoná vůli Hospodinovu. Zbaven svého trápení spatří světlo, nasytí se dny. „Tím, co zakusí, získá můj spravedlivý služebník spravedlnost mnohým; jejich nepravosti on na sebe vezme. Proto mu dávám podíl mezi mnohými a s četnými bude dělit kořist za to, že vydal sám sebe na smrt a byl počten mezi nevěrníky.“ On nesl hřích mnohých, Bůh jej postihl místo nevěrných.

J 19, 1-42

Tehdy dal Pilát Ježíše zbičovat. Vojáci upletli z trní korunu, vložili mu ji na hlavu a přes ramena mu přehodili purpurový plášť. Pak před něho předstupovali a říkali: „Bud' pozdraven, králi židovský!“ Přitom ho bili do obličeje. Pilát znovu vyšel a řekl Židům: „Hleďte, vedu vám ho ven, abyste věděli, že na něm nenalézám žádnou vinu.“ Ježíš vyšel ven s trnovou korunou na hlavě a v purpurovém plášti. Pilát jim řekl: „Hle, člověk!“ Když ho velekněží a jejich služebníci uviděli, dali se do křiku: „Ukřižovat, ukřižovat!“ Pilát jim řekl: „Vy sami si ho křižujete! Já na něm vinu nenalézám.“ Židé mu odpověděli: „My máme zákon, a podle toho zákona musí zemřít, protože se vydával za Syna Božího.“ Když to Pilát uslyšel, ještě více se ulekl. Vešel znovu do paláce a řekl Ježíšovi: „Odkud jsi?“ Ale Ježíš mu nedal žádnou odpověď. Pilát řekl: „Nemluvíš se mnou? Nevíš, že mám moc tě propustit, a mám moc tě ukřižovat?“ Ježíš odpověděl: „Neměl bys nade mnou žádnou moc, kdyby ti nebyla dána shůry. Proto ten, kdo mě tobě vydal, má větší vinu.“ Od té chvíle ho Pilát usiloval propustit. Ale Židé křičeli: „Jestliže ho propustíš, jsi nepřítel císařův. Každý, kdo se vydává za krále, je proti císaři.“ Když to Pilát uslyšel, dal vyvést Ježíše ven a zasedl k soudu na místě zvaném `Na dláždění', hebrejsky Gabbatha. Byl den přípravy před svátky velikonočními, kolem poledne. Pilát Židům řekl: „Hle, váš král!“ Oni se dali do křiku: „Pryč s ním, pryč s ním, ukřižuj ho!“ Pilát jim řekl: „Vašeho krále mám dát ukřižovat?“ Velekněží odpověděli: „Nemáme krále, jen císaře.“ Tu jim ho vydal, aby byl ukřižován, a oni se Ježíše chopili. Nesl svůj kříž a vyšel z města na místo zvané Lebka, hebrejsky Golgota. Tam ho ukřižovali a s ním jiné dva, z každé strany jednoho a Ježíše uprostřed. Pilát dal napsat nápis a připevnit jej na kříž. Stálo tam: Ježíš Nazaretský, král židovský. Ten nápis četlo mnoho Židů, neboť místo, kde byl ukřižován, bylo blízko města; byl napsán hebrejsky, latinsky a řecky. Židovští velekněží řekli Pilátovi: „Neměls psát `židovský král', nýbrž `vydával se za židovského krále'.“ Pilát odpověděl: „Co jsem napsal, napsal jsem.“ Když vojáci Ježíše ukřižovali, vzali jeho šaty a rozdělili je na čtyři díly, každému

vojákovi díl; zbýval ještě spodní šat. Ten byl beze švů, od shora vcelku utkaný. Řekli mezi sebou: „Netrhejme jej, ale losujme, či bude!“ To proto, aby se naplnilo Písmo: `Rozdělili si mé šaty a o oděv můj metali los.` To tedy vojáci provedli. U Ježíšova kříže stály jeho matka a sestra jeho matky, Marie Kleofášova a Marie Magdalská. Když Ježíš spatřil matku a vedle ní učedníka, kterého miloval, řekl matce: „Ženo, hle, tvůj syn!“ Potom řekl tomu učedníkovi: „Hle, tvá matka!“ V tu hodinu ji onen učedník přijal k sobě. Ježíš věděl, že vše je již dokonáno; a proto, aby se až do konce naplnilo Písmo, řekl: „Žízním.“ Stála tam nádoba plná octa; namočili tedy houbu do octa a na yzopu mu ji podali k ústům. Když Ježíš okusil octa, řekl: „Dokonáno jest.“ A nakloniv hlavu, skonal. [chvilé ticha] Poněvadž byl den přípravy a těla nesměla zůstat přes sobotu na kříži - na tu sobotu totiž připadal veliký svátek - požádali Židé Piláta, aby odsouzeným byly zlámány kosti a aby byli sňati s kříže. Přišli tedy vojáci a zlámali kosti prvnímu i druhému, kteří byli ukřižováni s ním. Když přišli k Ježíšovi a viděli, že je již mrtev, kosti mu nelámali, ale jeden z vojáků mu probodl kopím bok; a ihned vyšla krev a voda. A ten, který to viděl, vydal o tom svědectví, a jeho svědectví je pravdivé; on ví, že mluví pravdu, abyste i vy uvěřili. Neboť se to stalo, aby se naplnilo Písmo: `Ani kost mu nebude zlomena`. A na jiném místě Písmo praví: `Uvidí, koho probodli.` Potom požádal Piláta Josef z Arimatie - byl to Ježíšův učedník, ale tajný, protože se bál Židů - aby směl Ježíšovo tělo sejmout z kříže. Když Pilát k tomu dal souhlas, Josef šel a tělo sňal. Přišel také Nikodém, který kdysi navštívil Ježíše v noci, a přinesl sto liber směsi myrhy a aloe. Vzali Ježíšovo tělo a zabalili je s těmi vonnými látkami do lněných pláten, jak je to u Židů při pohřbu zvykem. V těch místech, kde byl Ježíš ukřižován, byla zahrada a v ní nový hrob, v němž dosud nikdo nebyl pochován. Tam položili Ježíše, protože byl den přípravy a hrob byl blízko.

Nejparadoxnější z paradoxů...

Pokaždé na Velký pátek čteme z Izajáše o trpícím Služebníku Hospodinovu. Je to takový prorocký předobraz toho, co se naplnilo na Golgotě.

Trpící Služebník Hospodinův. To, co se s ním stane, bude tak děsné, tak hrozné, že se na to nikdo nevydrží dívat! – Trpící Služebník Hospodinův bude vypadat tak, že všem bude jasné: **Bůh ho opustil.** Takhle přece vypadají ztroskotanci před lidmi i před Bohem! Vždyť je to jasné! ALE VŮBEC NE!

Přijde, přijde šok! A to je asi to hlavní, co chce Izajáš sdělit. Protože se najednou ukáže, že to je úplně, ale úplně jinak. Ukáže se, že **tam, kde si lidé mysleli, že Bůh není, že opustil člověka, že právě tam je Bůh nejvíc při díle,** že právě tam se děje Boží dílo, které je spásné, vykupitelské a plné lásky.

Chceš poznat Boha? Podívej se na kříž! Protože tady **se Bůh ukazuje nejzřetelněji.** Ano, tady se Bůh ukazuje nejzřetelněji. Může být největší paradox? Řekl bych, že ne. Tady se zjevuje nejzřetelněji Bůh. Co to vlastně vypovídá? Jakou zprávu nám to chce říct? Znovu slyšíme, že **Bůh je láska. A že to nikdo nezmění.** Vůbec nikdo. Žádná zloba, žádná nenávist... Nic. Nikdo a nic v celém tvorstvu nemůže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu. Tak to je jedno.

A ještě druhá věc mě nad tím napadla. To, že **skutečnost a život přesahuje náš viditelný obzor i náš rozum.** Že Bůh je i s těmi – ba, dokonce právě s těmi, do kterých bychom to neřekli. Ten Boží paradox všech paradoxů (a to je evangelium) nám říká, že je paradoxem lásky... Je to veliká Boží láska, která se nám tady otevírá. Je to něco, co nikdy nepochopíme. Je to něco, nad čím budeme vždy žasnout. Náš rozum je na to příliš krátký. A přece. Smíme v tom žít. **A smíme doufat víc, než vidíme...** Kříž nám otevírá něco, co je nekonečné. A my do toho hledíme a jsme někde

úplně na začátku, ale to, co se nám otevírá je hluboké, krásné, dobré a pravdivé...

Bílá sobota

Ex 14, 1-31

Hospodin promluvil k Mojžíšovi: „Rozkaž Izraelcům, aby se obrátili a utábořili před Pí-chírotem mezi Migdólem a mořem; utáboříte se před Baal-sefónem, přímo proti němu při moři. Faraο si o Izraelcích řekne: Bloudí v zemi, zavřela se za nimi poušť.

Tu zatvrdím faraónovo srdce a on vás bude pronásledovat. Já se však na faraónovi a na všem jeho vojsku oslavím, takže Egyptané poznají, že já jsem Hospodin.“ I učinili tak. Egyptskému králi bylo oznámeno, že lid uprchl. Srdce faraóna a jeho služebníků se obrátilo proti lidu. Řekli: „Co jsme to udělali, že jsme Izraele propustili z otroctví?“ Faraο dal zapřáhnout do svého válečného vozu a vzal s sebou svůj lid. Vzal též šest set vybraných vozů, totiž všechny vozy egyptské. Na všech byla tříčlenná osádka. Hospodin zatvrdil srdce faraóna, krále egyptského, a ten Izraelce pronásledoval. Ale Izraelci navzdory všemu vyšli. Egyptané je pronásledovali a dostihli je, když tábořili při moři, dostihli je všichni faraónovi koně, vozy, jeho jízda a vojsko, při Pí-chírotu před Baal-sefónem. Když se faraο přiblížil, Izraelci se rozhlédli a viděli, že Egyptané táhnou za nimi. Tu se Izraelci velmi polekali a úpěli k Hospodinu. A osopili se na Mojžíše: „Což nebylo v Egyptě dost hrobů, že jsi nás odvedl, abychom zemřeli na poušti? Cos nám to udělal, že jsi nás vyvedl z Egypta? Došlo na to, o čem jsme s tebou mluvili v Egyptě: Nech nás být, ať sloužíme Egyptu. Vždyť pro nás bylo lépe sloužit Egyptu než zemřít na poušti.“ Mojžíš řekl lidu: „Nebojte se! Vydržte a uvidíte, jak vás dnes Hospodin zachrání. Jak vidíte Egyptany dnes, tak je už nikdy neuvidíte. Hospodin bude bojovat za vás a vy budete mlčky přihlížet.“ Hospodin řekl Mojžíšovi: „Proč ke mně úpíš? Pobídni Izraelce, ať táhnou dál. Ty pak pozdvihni svou hůl, vztáhni ruku nad moře a rozpoltíš je, a tak Izraelci půjdou prostředkem moře po suchu. Já zatvrdím srdce Egyptanů, takže půjdou za nimi.

Oslavím se na faraónovi a na všem jeho vojsku, na jeho vozech i jízdě. Egypťané poznají, že já jsem Hospodin, až budu oslaven tím, co učiním s faraónem, s jeho vozy a jízdou.“ Tu se zvedl Boží posel, který šel před izraelským táborem, a šel teď za nimi. Oblakový sloup se před nimi totiž zvedl, postavil se za ně a vstoupil mezi tábor egyptský a izraelský. Jedněm byl oblakem a temnotou, druhým osvětloval noc; po celou noc se jedni k druhým nepřiblížili. Mojžíš vztáhl ruku nad moře a Hospodin hnál moře silným východním větrem, který vál po celou noc, až proměnil moře v souš. Vody byly rozpolceny. Izraelci šli prostředkem moře po suchu. Vody jim byly hradbou zprava i zleva. Egypťané je pronásledovali a vešli za nimi doprostřed moře, všichni faraónovi koně, vozy i jízda. Za jitřního bdění vyhlédl Hospodin ze sloupu ohnivého a oblakového na egyptský tábor a vyvolal v egyptském táboře zmatek. Způsobil, že se uvolnila kola jejich vozů, takže je stěží mohli ovládat. Tu si Egypťané řekli: „Utecme před Izraelem, neboť za ně bojuje proti Egyptu Hospodin.“ Hospodin řekl Mojžíšovi: „Vztáhni ruku nad moře! Vody se obrátí na Egypťany, na jejich vozy a jízdu.“ Mojžíš vztáhl ruku nad moře, a když nastávalo jitro, moře opět nabylo své moci. Egypťané utíkali proti němu a Hospodin je vehnal doprostřed moře. Vody se vrátily, přikryly vozy i jízdu celého faraónova vojska, které vešlo za Izraelci do moře. Nezůstal z nich ani jediný. Ale Izraelci přešli prostředkem moře po suchu a vody jim byly hradbou zprava i zleva. Onoho dne zachránil Hospodin Izraele z moci Egypta. Izrael viděl na břehu moře mrtvé Egypťany. Tak uviděl Izrael velikou moc, kterou osvědčil Hospodin na Egyptu. Lid se bál Hospodina a uvěřili Hospodinu i jeho služebníku Mojžíšovi.

Ř 6, 3-11

Nevíte snad, že všichni, kteří jsme pokřtěni v Krista Ježíše, byli jsme pokřtěni v jeho smrt? Byli jsme tedy křtem spolu s ním pohřbeni ve smrt, abychom - jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých slavnou mocí svého Otce - i my vstoupili na cestu nového života. Jestliže jsme s ním sjednoceni, protože máme účast na jeho smrti, jistě budeme mít účast i na jeho zmrtvýchvstání. Víme přece,

že starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován, aby tělo ovládané hříchem bylo zbaveno moci a my už hříchu neotročili. Vždyť ten, kdo zemřel, je vysvobozen z moci hříchu. Jestliže jsme spolu s Kristem zemřeli, věříme, že spolu s ním budeme také žít. Vždyť víme, že Kristus, když byl vzkříšen z mrtvých, už neumírá, smrt nad ním už nepanuje. Když zemřel, zemřel hříchu jednou provždy, když nyní žije, žije Bohu. Tak i vy počítejte s tím, že jste mrtvi hříchu, ale živi Bohu v Kristu Ježíši.

Mt 28, 1-10

Když uplynula sobota a začínal první den týdne, přišly Marie z Magdaly a jiná Marie, aby se podívaly k hrobu. A hle, nastalo velké zemětřesení, neboť anděl Páně sestoupil s nebe, odvalil kámen a usedl na něm. Jeho vzezření bylo jako blesk a jeho roucho bílé jako sněh. Strážci byli strachem bez sebe a strnuli jako mrtví. Anděl řekl ženám: „Vy se nebojte. Vím, že hledáte Ježíše, který byl ukřižován. Není zde; byl vzkříšen, jak řekl. Pojdte se podívat na místo, kde ležel. Jděte rychle povědět jeho učedníkům, že byl vzkříšen z mrtvých;

jde před nimi do Galileje, tam ho spatří. Hle, řekl jsem vám to.“

Tu rychle opustily hrob a se strachem i s velikou radostí běžely to oznámit jeho učedníkům. A hle, Ježíš je potkal a řekl: „Buďte pozdraveny.“ Ženy přistoupily, objímaly jeho nohy a klaněly se mu. Tu jim Ježíš řekl: „Nebojte se. Jděte a oznamte mým bratřím, aby šli do Galileje; tam mě uvidí.“

Na druhé straně moře...

Slavíme Velikou noc vzkříšení. To je, dá-li se to tak říct, „Liturgie všech liturgií“. Její součástí bývá tradičně celá řada starozákonních čtení. My jsme z nich ponechali jen to ústřední: o vysvobození Izraelců u Rákosového moře.

Jaké poselství v dnešních liturgických čteních slyšíme?

Nabídnou **několik málo myšlenek**. (Můžete se jimi inspirovat, ale také hledejte sami. Čtete si ty biblické pasáže – i ty, co z časových důvodů nezazněly – přemýšlejte o nich a modlete se nad nimi.)

Tak těch pár mých inspirací:

1) **Boží spása se děje. Bůh přichází na pomoc svému stvoření v nouzi.** Ovšem **jeho způsoby jsou podivuhodné jako on sám.** Vysvobození před námi otvírá nové výzvy. Vstupujeme na poušť. **Do svobody, ale (nebo a) na poušť.** Tam obstojíme jen s Bohem. Je to tak nové! Tak těžko se v tom orientujeme! **Analogicky** ovšem v nesrovnatelně vyšší míře to platí o **vzkříšení**. Na jedné straně slyšíme ujištění, že Ježíš není mrtvý. Tušíme, jak je to důležité – zásadní. Jak to přináší záplavu života, radosti, světla... Začíná se něco dobrého. **Ale co to znamená vzkříšení? Jak to souvisí s naší současnou zkušeností? Čeho se tu můžeme „chytit“?** Jak tuto informaci uchopit a zpracovat? ... Proto ty rozpaky kolem prázdného hrobu... **Vzkříšení je osvobodivá skutečnost, ale zároveň obrovská výzva, která nás nekonečně přesahuje.** Vstupujeme na „neznámou půdu“... Ocitáme se „v poušti“, kde se těžko orientujeme a „chytáme“. Pořád jsme na začátku. **Věříme a doufáme, že se naučíme v této nové krajině žít, ale dá nám to „hodně, hodně zabrat“.** Ale sami bez pomoci to nezvládneme.

2) Tato noc je nocí **křestní**. I proto ten motiv vody. Skrze vody moře vede Bůh svůj vysvobozený lid do svobody. To jsou **vody křtu**. Vody křtu znamenají riziko. **Bez Boha by znamenaly smrt.** Kdyby Bůh nevedl svůj lid skrze vodu, nedošlo by k velkému vítězství, ale k tragédii. **Jsme pokřtění.** To znamená **jsme vysvobození**. Jak? Křest nás spojuje s Ježíšem v jeho smrti i v jeho vzkříšení. **Máme podíl na Ježíšově smrti a vzkříšení.** Jeho smrt je také naší smrtí. (Považte, jak je to závažné!) Jeho vzkříšení je také naším... Vzkříšením. (A to je – myslím – ještě závažnější).

Jsmo duchovně (=mocí Ducha) **uvodeni „na druhou stranu moře“** (Není to také závažné?) - do té nové, největší výzvy... kde se tak těžko rozkoukáváme. To všechno je možné **jedině za předpokladu naprosté důvěry vůči Ježíšovi**. Za chvíli obnovíme svůj křestní slib. To je pár slov. Pár vět. Ale uvědomme si, co za nimi je.

Kdybych to měl vyjádřit modlitbou, zněla by asi tak nějak:

„Ježíši, radujeme se z tvého vzkříšení. Radujeme se z toho, že na něm máme podíl, že úplně mění naši perspektivu. Tak moc, že jsme vůči tomu úplně slepí a nemotorní. Ale chceme „do toho jít“. Jen nás, prosíme, vezmi za ruku a ved’... a prosíme, šetrně... jsme takoví... křehcí... však víš.“ :-)

Zmrtvýchvstání Páně (Boží hod velikonoční)

Sk 10, 34-43

A Petr se ujal slova: „Nyní skutečně vidím, že Bůh nikomu nestrání, ale v každém národě je mu milý ten, kdo v něho věří a činí, co je spravedlivé. To je ta zvěst, kterou Bůh poslal synům izraelským, když vyhlásil pokoj v Ježíši Kristu. On je Pánem všech. Dobře víte, co se dalo po celém Judsku: Začalo to v Galileji po křtu, který kázal Jan. Bůh obdařil Ježíše z Nazareta Duchem svatým a mocí, Ježíš procházel zemí, všem pomáhal a uzdravoval všechny, kteří byli v moci ďáblově, neboť Bůh byl s ním. A my jsme svědky všeho,

co činil v zemi judské i v Jeruzalémě. Ale oni ho pověsili na kříž a zabili. Bůh jej však třetího dne vzkřísil a dal mu zjevit se - nikoli všemu lidu, nýbrž jen svědkům, které k tomu napřed vyvolil, totiž nám; my jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání. A uložil nám, abychom kázali lidu a dosvědčovali, že je to on, koho Bůh ustanovil za soudce živých i mrtvých. Jemu všichni proroci vydávají svědectví, že pro jeho jméno budou odpuštěny hříchy každému, kdo v něho věří.“

Ko 3, 1-4

Protože jste byli vzkříšení s Kristem, hledejte to, co je nad vámi, kde Kristus sedí na pravici Boží. K tomu směřujte, a ne k pozemským věcem. Zemřeli jste a váš život je skryt spolu s Kristem v Bohu. Ale až se ukáže Kristus, váš život, tehdy i vy se s ním ukážete v slávě.

J 20, 1-18

První den po sobotě, když ještě byla tma, šla Marie Magdalská k hrobu a spatřila, že kámen je od hrobu odvalen. Běžela k Šimonu Petrovi a k tomu učedníkovi, kterého Ježíš miloval, a řekla jim: „Vzali Pána z hrobu, a nevíme, kam ho položili.“ Petr a ten

druhý učedník vstali a šli k hrobu. Oba dva běželi, ale ten druhý učedník předběhl Petra a byl u hrobu první. Sehnul se a viděl tam ležet lněná plátna, ale dovnitř nevešel. Po něm přišel Šimon Petr a vešel do hrobu. Uviděl tam ležet lněná plátna, ale šátek, jímž ovázali Ježíšovu hlavu, neležel mezi plátny, nýbrž byl svinut na jiném místě. Potom vešel dovnitř i ten druhý učedník, který přišel k hrobu dřív; spatřil vše a uvěřil. Dosud totiž nevěděli, že podle Písma musí vstát z mrtvých. Oba učedníci se pak vrátili domů.

Ale Marie stála venku před hrobem a plakala. Přitom se naklonila do hrobu a spatřila dva anděly v bílém rouchu, sedící na místě, kde před tím leželo Ježíšovo tělo, jednoho u hlavy a druhého u nohou. Otázali se Marie: „Proč pláčeš?“ Odpověděla jim: „Odesli mého Pána a nevím, kam ho položili.“ Po těch slovech se obrátila a spatřila za sebou Ježíše; ale nepoznala, že je to on. Ježíš jí řekl: „Proč pláčeš? Koho hledáš?“ V domnění, že je to zahradník, mu odpověděla: „Jestliže tys jej, pane, odnesl, řekni mi, kam jsi ho položil, a já pro něj půjdu.“ Ježíš jí řekl: „Marie!“ Obrátila se a zvolala hebrejsky: „Rabbuni“, to znamená `Mistře´. Ježíš jí řekl: „Nedotýkej se mne, dosud jsem nevystoupil k Otci. Ale jdi k mým bratrům a pověz jim, že vystupuji k Otci svému i Otci vašemu a k Bohu svému i Bohu vašemu.“ Marie Magdalská šla k učedníkům a oznámila jim: „Viděla jsem Pána a toto mi řekl.“

Tajemný ZAHRADNÍK...

Sestry, bratři, přátelé, dobré velikonoční ráno. Teď bych vás měl šetrně připravit na to, že budu blekotat a koktat. Ne, lekejte se. Nic se mi nestalo. (Aspoň zatím :-)) Ale to dělá to téma. **Vzkříšení**. Dokud budeme na tomto světě, nebudeme schopni vysvětlit, co to je **Vzkříšení**. A když se o to budeme pokoušet (jako že se tomu nemůžeme vyhnout – o Velikonocích určitě ne), vždycky se do toho zamotáme a budeme blekotat a koktat.

Tak. **Hrob** našly ony věrné ženy **prázdný**. Po nich pak učedníci. Vysvětlení měli hned po ruce: **Asi ho někdo odnesl**. Co jiného?! Svým způsobem měli pravdu. Kdyby tak tušili kdo a kam! Tady to **počáteční rozpaky a zmatky prvního velikonočního dne** miluju. To dává evangeliu punc věrohodnosti – a je to blízké nám všem!

Ale záhy se věci dají do pohybu. Rozhodně to nebude klidný a sváteční den.

Tak postupně vycházelo najevo: **Pán není mrtvý. Byl, ale není. – Už to nikdy nebude, jak to bývalo. Ale bude to jiné – lepší.**

Pán není mrtvý a volá je, chce se s nimi setkat.

Pán není mrtvý (a už nikdy neumře). **Co to znamená a jaké to má důsledky**, jim docházelo postupně. Také my tím procházíme a budeme muset zase. Pořád nám to dochází a zároveň ne a ne dojít. Je to náročné a hezké zároveň.

Ještě se zastavme u té **Máří Magdalény**, „*apoštolky apoštolů*“ (Halík, T. Dotkni se ran. Spiritualita nelhostejnosti. Praha 2008 s.165). Ona se podle Jana **setkala jako první se Vzkříšeným**. Evangelní příběhy o setkání se Vzkříšeným mají přes všechnu osobitost určité společné rysy. I zde. Abychom pochopili, že **Vzkříšený se také s námi setkává**. A má to podobné základní rysy. **Setkání** to je zvláštní zkušenost (M. Buber Ich und Du) – na rovině osobních vztahů (mezi já-Ty). **Nemusíme vidět a přece můžeme zažít setkání se Vzkříšeným**. Sami si ho uvědomíme teprve ex post. Každé **setkání** představuje **tajemství – zázrak**. Ale setkání se vzkříšeným „*tuplovaně*“. Tak ta Maří Mandaléna **nepoznala Ježíše, dokud ji nezavolal jménem. – Jen on má tu moc říct naše jméno tak, že ho poznáme**. Jméno není totiž jen slovo. To jsme my. Celá naše historie. Celé naše hledání – sebe hledání. **Jen on dokáže vyslovit naše jméno tak, že se**

něco v nás stane... jsme to opravdu my. Ale pak už se nezajímáme o sebe. **Najednou před námi vyvstane On.**

A ještě to „*noli me tangere*“ to je latinsky a překládá se „**nedotýkej se mne**“ - dosl. „**nezadržuj mě**“ nebo „**nedrž mě**“. Nejde vůbec o dotýkání se, ale o držení. **Vzkříšeného nelze pevně držet.** Každé setkání se Vzkříšeným se děje takřikajíc v pohybu... mezi Bohem a námi, mezi nebem a zemí... *Nezadržuj mne. Nechtěj si mě zastavit pro sebe.* Žádná fotografie, žádná představa, žádné slovo, **nic, čím by sis mě zafixovala.** Té skutečnosti SETKÁNÍ se oddej, otevři se jí... a o víc se nestarej. **Nechtěj si Vzkříšeného přivázat k sobě!** Žij s ním. On přichází a odchází. Pořád je v pohybu - a v tom všem je pořád s tebou. **Neboj se, o něj už nikdy nepřijdeš!** Teď už o něj nikdy nepřiđeš. Z jeho strany je to jisté. **On se tě nevzdá.** Tak to by bylo... :-) Já vám to říkal...

Dopis nám, co se bojíme...

Sestry a bratři,

bojíte se? Stávající pandemie dává „zabrat“ psychice každého z nás. (I když mi poslední dny přijde, že jsme si už i na ni nějak zvykli.) Ona tak nějak umocňuje a zesiluje všechny naše pocity nejistoty a strachu z neznámého.

Myslím na všechny, kdo se bojí – a zvlášť na ty, kdo trpí nějakou úzkostnou nebo podobnou poruchou. Nepíšu jako „odborník na strach“, ale spíš jako jeden z těch, koho se to taky týká :-)

Není důvod cítit se za své strachy provinile. Tyto myšlenky a pocity nejsou úplně v naší moci. Také nemá smysl s nimi bojovat a přemáhat je. Spíš se jim snažme porozumět. Jaké poselství přinášejí? Co nám chtějí ukázat a čemu nás chtějí naučit?

Strach ani úzkost prostě přemůžeme vírou a modlitbou tak, že by z našeho života zmizely. Víra a modlitba nám mohou pomoci naučit se s nimi žít. Ale i to představuje celoživotní úkol. Některé dny se to bude dařit lépe a jindy možná hodně, hodně těžko.

Není také žádnou ostudou vyhledat odbornou pomoc a brát předepsané medikamenty. Ty sice nevyřeší zdroj našich úzkostí, ale mohou pomoci projít obzvlášť obtížnými údobími.

Přeji, aby se nám dařilo s našimi strachy procházet také výzvami současné pandemie a snad jí nakonec i projít :-).

Náš život je v rukou Božích. Ať se bojíme nebo ne, ať máme jakékoli pocity, ať to jakkoliv zvládáme nebo nezvládáme, *nikdo a nic nemůže nás odloučit od lásky Boží...* ani covid-19 ani cokoli jiného ani naše strachy, či jakékoli jiné pocity... nic... dočista nic... Boží láska je bez hranic a podmínek...

Pokoj a dobro!

Petr

Kuřim, 15. dubna L. P. 2020

Jen tak na okraj...

(různé střípky z před velikonočních a velikonočních čtení)

Máme opět za sebou maratón velikonočních bohoslužeb. Během pár dní jsme slyšeli a četli spoustu biblických čtení. Naše myšlenky byly většinou zaměřeny na to ústřední. Nestíhali jsme to všechno nějak vstřebat a zpracovat. Nyní z mírného odstupu se můžeme zastavit u dalších věcí, kterých jsme si všimli, ale na které nebyl takříkajíc čas. Nabídnu pár takových „věcí“. Nebudou to výklady ani kázání, nýbrž jen takové volné plynutí myšlenek na základě některých biblických míst.

Pane, kdybys byl zde, nebyl by můj bratr umřel...

(J 11, 21.32).

Toto vytýká Marta (věřím, že přátelsky) a hned nato taky její sestra Marie Ježíšovi. „Kdybys byl zde...!“ Není na tom něco? Ježíš věděl o těžké nemoci Lazara a nechal ho umřít. Nechal ho umřít. V našem světě umírají lidé. Teď vidíme průběžně každý den, kolik lidí umřelo na covid-19 u nás a kolik ve Španělsku a USA a na celém světě. Lidé umírají. A Ježíš nic? Jak drsná fakta skloubit s vírou? My bychom nejradši, kdyby lidé neumírali. Jistě, obecně víme, že takový je běh lidského života, že smrt k životu prostě patří. Dokud je to na takové té neosobní, obecné rovině, dobře. Ale v momentě, kdy mrtví mají jména a mají své blízké? A to mají vždycky. „Ježíš je tu s námi“, vyznáváme. Ježíš je Pán života. A lidé umírají... Nechce se nám taky říct: „Pane, kdybys byl zde, nebyl by můj bratr umřel...!“ Co k tomu může říct víra?

Víra je náročná cesta. Neusnadňuje nám náš pozemský život. Není ani zárukou, že „naš bratr neumře“, ale že „umře s Bohem a do Boha...“ a že všechno to, i když to třeba takto končí, má smysl a hodnotu a stojí to za to žít. Bolest nad smrtí a ztrátou to asi neumenší, ale snad to připomene naději... že tu je a existuje.

Ještě něco: v evangeliích máme nejeden moment, kdy Ježíš jedná z našeho pohledu divně. My tomu nerozumíme a dokonce nás to bolí. Je jiný. Neodpoví na otázku. Nezakročí vždy proti bezpráví. Jsou a budou u Ježíše věci, které budou připadat divné. Přesto smíme věřit a doufat, že vždycky a ve všem, nás má rád. I když dělá divné věci. Vždycky je to láska. Ne vždy pochopitelná, ale láska. – A ta také nikdy nevyklučuje dialog. Otevřený, upřímný, přátelský dialog. Když se nám něco nezdá nebo to dokonce bolí, můžeme mu to říct stejně nebo podobně jako ta Marta a její sestra Marie...

Jiná Marie... (Mt 27, 61; 28, 1)

Byla tam Marie z Magdaly a taky jiná Marie (řecky hé allé Maria). Nic o ní nevíme. Prostě to byla nějaká další Marie. Jaké to asi je být někým dalším. „Jo, ten tam byl – ta tam byla ještě taky. Už nevím, jak se jmenoval – jo, tak ten tam byl taky. Asi nějaká jiná Marie.“ Představte si: jedna z nejdůležitějších svědkyň, jedna z nejvěrnějších... je prostě „ta jiná Marie“. Jak snadno se na člověka (toho konkrétního) zapomene?! Dokonce i na těch nejdůležitějších místech! Jak se vždycky zaměříme na ty v centru a zbytek upadne do jakési šedi zapomnění. Jako byste vůbec nebyli! Ani si nevybaví vaše jméno. Ale tak to prostě je. Utěšuje mě, že Boží paměť je jiná. Věřím, že to tak je. Nikdo není zapomenut. Žádné jméno, žádná tvář, žádný hlas. Nikdo. My máme své oblíbené svědky víry. Představuji si, že Bůh všechno vidí poněkud jinak.

Apoštolský běh k prázdnému hrobu (J 20, 4)

Taková velikonoční apoštolská disciplína. (Možná by z toho mohla vzniknout nová, pěkná a zdravá tradice – velikonoční běh k prázdnému hrobu). Petr a Jan běží, aby se přesvědčili, co je na těch podivných řečech o prázdném hrobě pravdy. Oba běží. Jan Petra předběhne, ale před hrobem počká. Nevleze tam první. Ani nenakoukne. Proč asi? Z respektu před Petrem? Nebo má jiné

důvody? Jaké? Představme si, jaké to je stát před hrobem, o němž se říká, že je prázdný. Podívali byste se první? Byli byste zvědaví? Počkali byste na Petra? Báli byste se? Čeho vlastně?

Neboť se velmi bály... (Mk 16, 8)

Ženy měly apoštolům vyřídit důležitý vzkaz, ale neudělaly to, „neboť se velmi bály“. Pořád ten strach! Na počátku (ono úplně první velikonoční ráno) to byla zvláštní směsice radosti a strachu (Mt 28, 8). Tak něco se přece jen stalo! Intervence z nebe se konala. Ale pozdě a navíc tak divná. Ony se bály... Čeho se to vlastně bály? – Ale řekl bych, že nás jejich samotný strach oslovuje. Protože my se taky bojíme. Bojíme se téhož? Co to vlastně je? Je to to veliké neznámo, o němž nemáme sebemenší zkušenost? Je to bázeň z blízkosti a konkrétnosti Božího tajemství? Jako bychom najednou měli pohlédnout do Boží Tváře... Příliš silné, příliš neznámé... nebo je to něco jiného? Přemýšleli jste o tom? Jaké myšlenky vás v této souvislosti napadaly?

K tomu směřujte, co je nahoře... (Ko 3, 2)

Apoštolské kázání o vzkříšení k nám přichází jako výzva změnit směr našeho života. Můžeme a máme všechno přesměrovat nahoru ke Vzkříšenému. Kam náš – můj život směřuje? Dostalo se nám nového cíle... Je reálný a přece nás nekonečně přesahuje... Stal se naším a současně „na něj nemáme“. Jak bychom se tam dostali? Ale to se tu vůbec neřeší. Jako by to nebyla naše starost. A není. Nám má jít o jediné: chceme to? Chceme, aby naše životy směřovali do Vzkříšeného? O tom můžeme hodně přemýšlet: co to asi je směřovat do Vzkříšeného? Jak se to asi projevuje v našich životech? A pořád jde o to: Chceme nebo ne? Chceme? Chci?

Váš život je spolu s Kristem skryt v Bohu... (Ko 3, 3)

Všechny „ty věci“ související se Vzkříšeným a vzkříšením jsou skryté, neviditelné a nepřístupné běžnému pohledu, světu, médiím... A my jsme do oné skrytosti zahrnuti taky. Jak je to obtížné v našem

mediálním světě? Tak veliké věci a přitom nezachytitelné, neevidovatelné. Je to, ale zároveň jako by to nebylo. A tohleto máme vydržet – v tomto žít a jednou umřít... a vzdát se myšlenky, že to tady bude odhaleno... Náš život v sobě ponese něco, o čem nikdo nebude vědět. Nikdo. Jen Bůh... Svědčíme o tom, co je zcela zásadní a přitom zůstává a zůstane nepřístupné a skryté... Jak je to pro nás těžké? Jak nám může být blízko otázka apoštola Judy, „ne toho Iškariotského“: „Proč se chceš zjevit nám a ne světu?“ (J 14, 22). Copak mu na to Ježíš odpověděl?

15/4/2020

2. velikonoční neděle A

Sk 2, 14a.22-32

Tu vystoupil Petr spolu s jedenácti, pozvedl hlas a oslovil je: [...] Muži izraelští, slyšte tato slova: Ježíše Nazaretského Bůh potvrdil před vašimi zraky mocnými činy, divy a znameními, která mezi vámi skrze něho činil, jak sami víte. Bůh předem rozhodl, aby byl vydán, a vy jste ho rukou bezbožných přibili na kříž a zabili.

Ale Bůh ho vzkřísil; vytrhl jej z bolestí smrti, a smrt ho nemohla udržet ve své moci. David o něm praví: 'Viděl jsem Pána stále před sebou, je mi po pravici, abych nezakolísal; proto se mé srdce zaradovalo a jazyk můj se rozjásal, nadto i tělo mé odpočine v naději, neboť mě nezanecháš v říši smrti a nedopustíš, aby se tvůj Svatý rozpadl v prach. Dal jsi mi poznat cesty života a blízkost tvé tváře mne naplní radostí.' Bratří, o praotci Davidovi vám mohu směle říci, že zemřel a byl pohřben; jeho hrob tu máme až dodnes. Byl to však prorok a věděl o přísaze, kterou se mu Bůh zavázal, že jeho potomka nastolí na jeho trůn; viděl do budoucnosti a mluvil tedy o vzkříšení Kristově, když řekl, že nezůstane v říši smrti a jeho tělo se nerozpadne v prach. Tohoto Ježíše Bůh vzkřísil a my všichni to můžeme dosvědčit.

1 P 1, 3-9

Veleben buď Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista, neboť nám ze svého velikého milosrdenství dal vzkříšením Ježíše Krista nově se narodit k živé naději. Dědictví nehynoucí, neposkrvněné a nevadnoucí je připraveno pro vás v nebesích a Boží moc vás skrze víru sřeží ke spasení, které bude odhaleno v posledním čase. Z toho se radujte, i když snad máte ještě nakrátko projít zármutkem rozmanitých zkoušek, aby se pravost vaší víry, mnohem drahocennější než pomíjející zlato, jež přece též bývá zkoušeno ohněm, prokázala k vaší chvále, slávě a cti v den, kdy se zjeví Ježíš Kristus. Ač jste ho neviděli, milujete ho; ač ho ani nyní nevidíte, přec v něho věříte a jásáte nevýslovnou, vznešenou radostí, a tak docházíte cíle víry, spasení duší.

J 20, 19-31

Téhož dne večer – prvního dne po sobotě – když byli učedníci ze strachu před Židy shromážděni za zavřenými dveřmi, přišel Ježíš a postavil se uprostřed nich a řekl: „Pokoj vám.“ Když to řekl, ukázal jim ruce a bok. Učedníci se zaradovali, když spatřili Pána. Ježíš jim znovu řekl: „Pokoj vám. Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého. Komu odpustíte hříchy, tomu jsou odpuštěny, a komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“ Tomáš, jinak Didymos, jeden z dvanácti učedníků, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. Ostatní mu řekli: „Viděli jsme Pána.“ Odpověděl jim: „Dokud neuvidím na jeho ruku stopy po hřebecích a dokud nevložím do nich svůj prst a svou ruku do rány v jeho boku, neuvěřím.“ Osmého dne potom byli učedníci opět uvnitř a Tomáš s nimi. Ač byly dveře zavřeny, Ježíš přišel, postavil se a řekl: „Pokoj vám.“ Potom řekl Tomášovi: „Polož svůj prst sem, pohleď na mé ruce a vlož svou ruku do rány v mém boku. Nepochybuj a věř!“ Tomáš mu odpověděl: „Můj Pán a můj Bůh.“

Ježíš mu řekl: „Že jsi mě viděl, věříš. Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili.“ Ještě mnoho jiných znamení učinil Ježíš před očima učedníků, a ta nejsou zapsána v této knize. Tato však zapsána jsou, abyste věřili, že Ježíš je Kristus, Syn Boží, a abyste věřice měli život v jeho jménu.

K živé naději...

Tak copak jsme to dnes slyšeli? Podívejme se na to.

Nejdřív to byla **část Petrova kázání o Letnicích** (Sk). Zrovna ta o ukřižování a vzkříšení. Na Ježíšovi se naplnila proroctví. **Taková byla a je Boží cesta.** Právě proto, abychom ji poznali a nebyli zmateni tím, co se děje, je dobré znát, kam ukazují Písma. Ten **trend... to nasměrování...** To je **duch Kristův** (1 P 1, 11).

Ježíš byl zabit jako věrný služebník Hospodinův. A **Bůh ho probudil ze smrti**. Vytrhl ho z bolestí smrti. (Mimochodem to jsou stará biblická slova vyjadřující Boží spásný zásah). Takže **smrt ho již nemohla držet ve své moci**. To je nádherně řečeno. Smrt ho musela pustit. Proto nezůstal v hrobě, v říši smrti. - Totéž smíme doufat i pro sebe a ostatní. **Bůh nás probudí, vytrhne z bolestí smrti**, takže ta už nás bude muset pustit...**neudrží nás ve své moci...**

A pak to byl kousek z 1 P. **Vzkříšením Krista nám Bůh dal znovu se narodit, abychom měli živou naději**. Aby naše doufání, náš výhled byl dobrý, živý, měl sílu, **abychom se upínali ke slavné budoucnosti v Bohu**. To není nějaké naše fantazírování. To je možné díky vzkříšení. **Protože Ježíš vstal z mrtvých, smíme žít v úplně nové perspektivě**. Je před námi společenství s Bohem. Tam patříme, tam je naše budoucnost. Ještě se nenaplnila, ale už máme **závdavek: víru**. Ta nám dává sílu držet se toho, co zatím nevidíme. A tato víra, ačkoli se zdá křehká a slaboučká, nás podrží až do konce... až uvidíme. Není to vůbec nic maličkého. Ta víra... Nikdy nepodceňujeme její sílu!

V **evangeliu** se vracíme k apoštolům. Většinou se pozornost zaměřuje na Tomáše. Chcete-li, táhne-li vás to tímto směrem, klidně můžete během tohoto týdne meditovat právě o něm. Já bych se teď zaměřil na něco jednoduššího. Učedníci jsou „všechno jen ne otevření“. **Zamčení na všechny možné zámky**, „zašpérování“ ve svém strachu. **Ježíš k nim přesto přišel**. A Tomáš? Nějak nemohl – nechtěl uvěřit. **Přesto extra pro něho přišel Vzkříšený**.

To je ta **velikonoční zvěst**: *On je živý. A přichází mezi nás. Stojí o nás. Chce být s námi. Jsme pro něho důležití. Svou mocí přemáhá všechny naše bariéry a zámky. Jak ty kolem, tak mnohem víc ty v nás. Mocí své lásky.*

Vzkříšený přišel k učedníkům. Přichází i k nám.

Přináší pokoj. Chcete-li: Přináší *atmosféru nebeského království*.

Taky dává poslání. **Zmocňuje svým Duchem.** Dává nám takové **umělé dýchání**. Jako na Počátku dostal Adam. Nový život z Boha. Vzkříšený dává svého Ducha, **toho, co oživuje ty beznadějně uschlé kosti**, jak to viděl Ezechiel (*Ez 37*).

K čemu Duch učedníky zmocňuje? **Přinášet odpuštění.** Boží odpuštění. Říkat pravdivě. (= Tak, že to není pouhé slovo – přání, nýbrž realita): „*Lidičky, Bůh vám odpouští a Bůh vám nabízí nový život – integritu, věrohodnost, smysl, radost a naplnění... tak jistě jako vzkřísil svého Syna.*“

3. velikonoční neděle A

Sk 2, 14a. 36-41

Tu vystoupil Petr spolu s jedenácti, pozvedl hlas a oslovil je: „[...] Ať tedy všechen Izrael s jistotou ví, že toho Ježíše, kterého vy jste ukřižovali, učinil Bůh Pánem a Mesiášem.“ Když to slyšeli, byli zasaženi v srdci a řekli Petrovi i ostatním apoštolům: „Co máme dělat, bratří?“ Petr jim odpověděl: „Obraťte se a každý z vás ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista na odpuštění svých hříchů, a dostanete dar Ducha svatého. Neboť to zaslíbení platí vám a vašim dětem i všem daleko široko, které si povolá Pán, náš Bůh.“ A ještě mnoha jinými slovy je Petr zapřísahal a napomínal: „Zachraňte se z tohoto zvráceného pokolení!“ Ti, kteří přijali jeho slovo, byli pokřtěni a přidalo se k nim toho dne na tři tisíce lidí.

1 P 1, 17-23

Jestliže `vzýváte jako Otce´ toho, kdo nestranně soudí každého podle jeho činů, v bázni před ním žijte dny svého pozemského života. Víte přece, že jste z prázdnoty svého způsobu života, jak jste jej přejali od otců, nebyli vykoupeni pomíjitelnými věcmi, stříbrem nebo zlatem, nýbrž převzácnou krví Kristovou. On jako beránek bez vady a bez poskvrny byl k tomu předem vyhlédnut před stvořením světa a přišel kvůli vám na konci časů. Skrze něho věříte v Boha, který ho vzkřísil z mrtvých a dal mu slávu, takže se vaše víra i naděje upíná k Bohu. Když jste nyní přijali pravdu a tak očistili své duše k nepředstírané bratrské lásce, z upřímného srdce vytrvale se navzájem milujte. Vždyť jste se znovu narodili, nikoli z pomíjitelného semene, nýbrž z nepomíjitelného, skrze živé a věčné slovo Boží.

L 24, 13-35

Téhož dne se dva z nich ubírali do vsi jménem Emaus, která je od Jeruzaléma vzdálena asi tři hodiny cesty, a rozmlouvali spolu o tom všem, co se událo. A jak to v řeči probírali, připojil se k nim sám Ježíš a šel s nimi. Ale něco jako by bránilo jejich očím, aby ho poznali. Řekl jim: „O čem to spolu rozmlouváte?“ Oni zůstali stát plni zármutku. Jeden z nich, jménem Kleofáš, mu odpověděl: „Ty jsi asi jediný z Jeruzaléma, kdo neví, co se tam v těchto dnech stalo!“ On se jich zeptal: „A co to bylo?“ Oni mu odpověděli: „Jak Ježíše Nazaretského, který byl prorok mocný slovem i skutkem před Bohem i přede vším lidem, naši velekněží a členové rady vydali, aby byl odsouzen na smrt, a ukřižovali ho. A my jsme doufali, že on je ten, který má vykoupit Izrael. Ale už je to dnes třetí den, co se to stalo. Ovšem některé z našich žen nás ohromily: Byly totiž zrána u hrobu a nenalezly jeho tělo; přišly a vyprávěly, že měly i vidění andělů, kteří říkali, že je živ. Někteří z nás pak odešli ke hrobu a shledali, že je to tak, jak ženy vypravovaly, jeho však neviděli.“ A on jim řekl: „Jak jste nechápaví! To je vám tak těžké uvěřit všemu, co mluvili proroci! Což neměl Mesiáš to vše vytrpět a vejít do slávy?“ Potom začal od Mojžíše a všech proroků a vykládal jim to, co se na něho vztahovalo ve všech částech Písma. Když už byli blízko vesnice, do které šli, on jako by chtěl jít dál. Oni ho však začali přemlouvat: „Zůstaň s námi, vždyť už je k večeru a den se schyluje.“ Vešel tedy a zůstal s nimi. Když byl s nimi u stolu, vzal chléb, vzdal díky, lámal a rozdával jim. Tu se jim otevřely oči a poznali ho; ale on zmizel jejich zrakům. Řekli si spolu: „Což nám srdce nehořelo, když s námi na cestě mluvil a otvíral nám Písma?“ A v tu hodinu vstali a vrátili se do Jeruzaléma; našli jedenáct učedníků a jejich druhy pohromadě. Ti jim řekli: „Pán byl opravdu vzkříšen a zjevil se Šimonovi.“ Oni pak vypravovali, co se jim stalo na cestě a jak se jim dal poznat, když lámal chléb.

Oživující SETKÁNÍ na cestě...

Stále nějak „zpracováváme“ tu úžasnou zprávu o Ježíšově vzkříšení.

V prvním čtení (ze Skutků) zaznělo, že **toto vzkříšení umožňuje naše obrácení**; jinými slovy: proměnu našeho smýšlení.

Druhé čtení (z 1. Listu Petrova) hovoří o tomtěž **vzkříšení jako o zdroji našeho znovuzrození** „*k nepředstírané* (=tedy opravdové) *sourozenecké lásce*“. Proměna smýšlení. Znovuzrození. Všechno to chápeme jako **možnost a výzvu**. Záleží na nás, jestli se této NOVÉ možnosti otevřeme. Pokud ano, stanou se a budou se stávat víc realitou... Nepromarněme to! Byla by to velká škoda.

A teď už k **evangelii**. Pořád jsme v onom prvním dni po sobotě. Pořád na začátku. Dnes slyšíme, jak se Vzkříšený zjevil dvěma učedníkům. Jeden se jmenoval Kleofáš. Kdo byl ten druhý (existují dokonce domněnky, že to mohla být „*ta druhá*“), nevíme. Zjevil se – dnes bychom řekli – **rezignovaným a velmi zklamaným**, kteří už to nemohli unést. Proto odcházejí z Jeruzaléma. Ani svědectví o prázdném hrobu a o zjevení andělů nemělo sílu přesvědčit. Tak jdou prostě pryč.

A on k nim přišel! Přidal se k nim na cestě. Dal se s nimi do řeči. Naslouchal jim. Opět tu máme ono velikonoční poselství: **On žije a přichází k učedníkům**. Jak bychom si mohli myslet, že nepřichází stejně nebo podobně taky k nám dnes!?!

Přichází. Nenápadně. **Jako cizinec**. Naslouchá nám. **Ukazuje nám to, co nás trápí, z NOVÉ perspektivy.**

Všimněme si: **Kdy ho poznali?** Zase ex post. Až to pomínulo. Až už ho zase neviděli. Ale to, co s ním zažili cestou, už jim nikdo a nic nevezme. **S ním uviděli všechno NOVÉ.**

Byly to **dvě situace**, které jim pomohly poznat ho – byť ex post. **Přemýšlení o cestě Božího služebníka podle Písem** a pak **lámání chleba**. Můžeme si představit, že On- Vzkříšený je pořád s námi. Ale dává nám, protože to potřebujeme, jakési „**průhledy – průniky**“ do svého světa. A to je, **když čteme společně Bibli tak, že poznáváme Boží cestu v tomto světě**. A pak, **když se spolu dělíme o chléb**. Tedy **když se dělíme...** když se snažíme žít pro druhé. Tehdy se setkáváme s Ním a on s ním. Obrazně řečeno „*my se dotýkáme JEHO a ON nás*“ (Jan Rybář SJ). Tehdy poznáváme, že Ježíš ŽIJE, že tento ŽIVOT se týká i nás, že v něm se všechno stává NOVÝM... **Ano, tento jeho ŽIVOT se týká i nás a v něm se všechno stává NOVÝM... V této perspektivě smíme žít i my**. Náš pozemský život s sebou nese plno nejistot, ohrožení... **ale všechno proniká tento jeho ŽIVOT**.

Tak žijme v této perspektivě.

A když to potřebujeme, **kéž poznáme, že On jde tiše a nenápadně s námi!**

4. velikonoční neděle A

*[První veřejná bohoslužba po zahájení rozvolňovacích opatření
27/4/2020- s rouškami, dezinfekcí, odstupy
a stanoveným maximálním počtem účastníků]*

Sk 2, 42-47

Vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se. Všech se zmocnila bázeň, neboť skrze apoštoly se stalo mnoho zázraků a znamení. Všichni, kteří uvěřili, byli pospolu a měli všechno společné. Prodávali svůj majetek a rozdělovali všem podle toho, jak kdo potřeboval. Každého dne pobývali svorně v chrámu, po domech lámali chléb a dělili se o jídlo s radostí a s upřímným srdcem. Chválili Boha a byli všemu lidu milí. A Pán denně přidával k jejich společenství ty, které povolával ke spáse.

1 P 2, 19-25

V tom je totiž milost, když někdo pro svědomí odpovědné Bohu snáší bolest a trpí nevinně. Jaká však sláva, jestliže budete trpělivě snášet rány za to, že hřešíte? Ale budete-li trpělivě snášet souzení, ač jednáte dobře, to je milost před Bohem. K tomu jste přece byli povoláni; vždyť i Kristus trpěl za vás a zanechal vám tak příklad, abyste šli v jeho šlépějích. On `hříchu neučinil a v jeho ústech nebyla nalezena lest`. Když mu spílali, neodplácel spíláním; když trpěl, nehrozil, ale vkládal vše do rukou toho, jenž soudí spravedlivě. On `na svém těle vzal naše hříchy` na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živi spravedlnosti. `Jeho rány vás uzdravily.` Vždyť jste `bloudili jako ovce`, ale nyní jste byli obráceni k pastýři a strážci svých duší.

J 10, 1-10

„Amen, amen, pravím vám: Kdo nevchází do ovčince dveřmi, ale přelézá ohradu, je zloděj a lupič. Kdo však vchází dveřmi, je pastýř ovcí. Vrátný mu otvírá a ovce slyší jeho hlas. Volá své ovce jménem a vyvádí je. Když je má všechny venku, kráčí před nimi a ovce jdou za ním, protože znají jeho hlas. Za cizím však nepůjdou, ale utečou od něho, protože hlas cizích neznají.“ Toto přirovnání jim Ježíš řekl; oni však nepochopili, co tím chtěl říci. Řekl jim tedy Ježíš znovu: „Amen, amen, pravím vám, já jsem dveře pro ovce. Všichni, kdo přišli přede mnou, jsou zloději a lupiči. Ale ovce je neposlušaly. Já jsem dveře. Kdo vejde skrze mne, bude zachráněn, bude vcházet i vycházet a nalezne pastvu. Zloděj přichází, jen aby kradl, zabíjel a ničil. Já jsem přišel, aby měly život a měly ho v hojnosti.“

Ty nejlepší Dveře...

Slavíme první veřejnou nedělní bohoslužbu od 15. 3. t.r. Čas nám běží a tak už máme 4. neděli velikonoční (=3 týdny od Slavnosti Zmrtvýchvstání Páně).

Opět jsme dostali pořádnou dávku biblických čtení. Berte to **jako dávku minimálně pro celý týden**. Vracejme se k tomu a přemýšlejme o tom a hledejme. **Je toho tam hodně. Možná tam čekají nějaká překvapení.** Příjemná, pochopitelně :-)

Na něco maličko z toho se pokusím nyní upozornit.

Tradičně čteme ve velikonočním období úryvky **ze Skutků**. Dnes to byl „výjev ze života“ první křesťanské obce v Jeruzalémě. **Byli spolu. O všechno se dělili...** To by se nám asi taky líbilo. Nebo? **Dělit se – sdílet - byť jen část svého života s druhými není vůbec jednoduché.** Nejde to „jen tak“. Někdy se v dějinách křesťanství objeví horlivci, kteří se o to snaží – a jde jim to trochu líp než ostatním. Běda, když se dostanou do vedení. To si začnou myslet, že to jde nařídít ostatním. A když se to nařídí, oni

poslechnou. Kdepak! Víme, že tak jednoduché to není. Vůbec to není jednoduché! **Těm prvním křesťanům v Jeruzalémě to nikdo nenařizoval.** Tam to vzniklo tak nějak „přirozeně“ – zevnitř. O to tu právě jde. **Oni žili z Ducha, kterého jim vdechl Vzkříšený.** To je Duch **lásky**, Duch **nesobeckosti**, Duch **pravdy** a taky **svobody**. Nečtěme to poselství ze Skutků takto: *„Ti první křesťané byli ale skvělí! Za to my jsme takoví nemožní křesťané na nic!“* Kdepak! Čtěme to jako povzbuzení: *„Podívejte, co to s lidmi udělá, když se nechají vést Ježíšovým Duchem. Vzkříšený může změnit vaše zvyky a vztahy, vaši komunikaci... a vůbec všechno.“* Ve všem bude vládnout láska Boží a svoboda. Na tu nezapomínejme: **na pravou svobodu.** Ona tomu dodává „to pravé“. A taky nezapomínejme, že **v oblasti Ducha se vše děje svým časem.** Ten my nemáme ve své moci.

Z **1. Listu Petrova** jsme slyšeli, že je to ***milost, jestliže skrze svědomí Boží trpíme nespravedlivě*** (= nezaslouženě). Jak to myslí? **Tehdy se začínáme podobat Kristu.** Opustili jsme sebestřednost. Už nám nejde na prvním místě o nás, o naše bezpečí, o naše dobro – dokonce ani o naši spásu. Jsme prostě v jeho rukou. **Vede nás jeho láska. Jsme v něm svobodní. Už se tolik nebojíme...** Nejde o to nechat si všechno líbit. Jde o **vnitřní svobodu**, kdy v člověku už není ta zarputilá touha ospravedlnit se, hlídat si svá práva a své vlastní zájmy.

Dále Petr připomíná, co dobrého tento Ježíšův postoj přinesl nám a všem. ***„Jeho rány vás uzdravily... Bloudili jste, ale byli jste obráceni k pastýři a biskupu svých duší.“*** Jeho láska až do krajnosti dala základ této naší proměně. Udělala z nás jiné lidi. Skutečně.

A **evangelium**? Obraz o pastýři, ovečkách, ovčincích a hlavně dveřích do ovčince. Kdo je kdo a co se tím chce říct? Rozhodně nejde o žádnou bukolickou idylu.

Ježíš je dveře ovcí. To znamená **dveře, jimiž ovce vstupují do hojného Života.** Ale stejně tak **dveře, jimiž se jediné dá přijít k ovčím.** Obě stojí za hlubší zamyšlení. To první je nám asi zřejmější. Ježíš nám zprostředkovává přístup k Božímu Životu. **Díky němu máme i my na tomto Životě podíl.** – Zkusme přemýšlet i o tom druhém. **Jedině skrze Ježíše** – pokorného, laskavého, pravdě lidského – tedy nám přirozeně blízkého – **se lze přiblížit a dotknout lidských srdcí.** Ježíš pro nás není někdo cizí – z vnějšku – **je „jakoby náš“.** **Je náš.** Jde mu o naše dobro. Jen v něm „jsme to my“. On dává rozvinout... všemu dobrému, co do nás Stvořitel vložil... **On je klíčem k našemu životu... Všechno, co není on** – byť se to i jeho dovolávalo – **pro nás není věrohodné.** Nebereme to.

Přijde mi, že ten obraz dveří chce vyjádřit tu **zprostředkující funkci,** ale také ono **sjednání s námi.**

Právě proto, že Ježíš se s námi sjednocuje, může být pro nás prostředníkem pravého Života.

5. velikonoční neděle A

J 14, 1-14

„Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Věřte v Boha, věřte i ve mne. V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo. A odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já. A cestu, kam jdu, znáte.“ Řekne mu Tomáš: „Pane, nevíme, kam jdeš. Jak bychom mohli znát cestu?“ Ježíš mu odpověděl: „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne. Kdybyste znali mne, znali byste i mého Otce. Nyní ho již znáte, neboť jste ho viděli.“ Filip mu řekl: „Pane, ukaž nám Otce, a víc nepotřebujeme!“ Ježíš mu odpověděl: „Tak dlouho jsem s vámi, Filipe, a ty mě neznáš? Kdo vidí mne, vidí Otce. Jak tedy můžeš říkat: Ukaž nám Otce? Nevěříš, že já jsem v Otci a Otec je ve mně? Slova, která vám mluvím, nemluvím sám od sebe; Otec, který ve mně přebývá, činí své skutky. Věřte mi, že já jsem v Otci a Otec ve mně; ne-li, věřte aspoň pro ty skutky! Amen, amen, pravím vám: Kdo věří ve mne, i on bude činit skutky, které já činím, a ještě větší, neboť já jdu k Otci. A začkoli budete prosit ve jménu mém, učiním to, aby byl Otec oslaven v Synu. Budete-li mne o něco prosit ve jménu mém, já to učiním.“

V jeho Jménu...

Dnes bych se zaměřil na evangelní čtení. To je takové „**slovo učedníkům na cestu**“ **do světa, který je...** nebezpečný, nevyzpytatelný a stále otevřený, nehotový, vznikající... Nic tu nemáme tak úplně jisté.

1) **Ať se vaše srdce nechvěje úzkostí...** Tady je řeč o zneklidnění nejhlubšího nitra. Když nás něco vyvede z rovnováhy, rozruší, vnese neklid. Nemusí to být vysloveně úzkost, jak to slovo užíváme my.

(Ostatně „úzkost“ má jen ČEP. Jiné překlady mají spíše: „Ať se nermoutí vaše srdce“ nebo „nechvěje“.) Nic znepokojivého vás nemusí příliš ovlivnit. Ježíš tím říká něco jako: „Tímto vás chci upokojit. Naslouchejte mi. Důvěřujte mi. Když to budete dělat, vaše srdce znovu (nebo: vůbec) najde klid a ztracenou rovnováhu. Žádná znepokojivá zpráva vám nevezme pokoj.“

2) **Mnohé příbytky u Otce.** To je známé téma – většinou z pohřbů :- (... To má být **obraz- symbol domova**. Něco z našeho světa, čemu každý rozumí a co se dá použít k vyjádření reality Božího království. Můžeme to číst jako Ježíšův vzkaz zhruba tohoto znění: „Já mám domov u Boha. Vy taky. **Máte domov v Bohu.** **Se vším, co pro vás slovo domov znamená, ale ještě mnohem, mnohem víc.**“

3) **Cesta.** To je taky mocný symbol. Označuje, **kudy jdeme**, stejně tak jako **jití samo**, ale taky **celý náš život**. Ježíš ujišťuje: „Vím dobře, o čem mluvím. **Já to „tam“ znám.** A taky vím, **jak se tam jde. Zním cestu.** Já vás tam dovedu. **Sám jsem ta Cesta.** Věřte mi.“ – Pro nás je to věc důvěry. Ničeho jiného se chytit nemůžeme. Ježíš prostě říká, abychom mu důvěřovali. Budeme?

Jak je Ježíš ta cesta? Celým životem. Tím, co se svým životem udělal? Tím, pro co a pro koho žil? Tím, pro co a pro koho se rozhodl? **Jeho lidský život v tomto světě je tou cestou.**

4) **Prosit v jeho jménu...** Jasně je, že **toto je důležité.** Nejasné je, **co to znamená a jak se to dělá.** O tom bychom měli přemýšlet

a povídat si o tom s Ježíšem v modlitbě. **Být s ním...** Tak se nám to a mnohé další otevře. Nedokážeme to možná přesně (a možná vůbec) formulovat ani vysvětlit druhým. To nevádí. Tam, kde je člověk s Ježíšem, tam se věci jasně. Pro sebe si to formuluji tak, že máme **prosít v jednotě s ním.** To není figl, jak na to, jak lépe „ukecat“ Boha. **Tato modlitba mění nás a náš pohled a otvírá nám nový rozměr světa:** žijeme v otevřeném nehotovém,

nebezpečném a vysoce riskantním světě a zároveň žijeme ještě v jiném světě – ve světě jeho lásky. Vypadá to, že jsme sami, ale přece ne. Je to **zvláštní pnutí**. Žijeme na rozhraní. Jeden světec kdysi napsal: „*Žijeme na rozhraní světla a tmy.*“ Je to tak bolestné a těžké nést toto rozpětí! Jak rádi a jak rychle bychom z něho unikli, kdyby to jen šlo! **Ale toto je Kristova cesta – a zároveň cesta Boží.**

Ve všem je Ježíš s námi: v radosti i smutku, ve strachu a úzkosti, v otázkách a nejistotách, ve společenství i opuštěnosti, ve zdraví i nemoci, v životě i umírání.

V tomto napětí máme stát a můžeme obstát – ne vlastní mocí ani mocí vlastní zbožnosti – víry, ale **jedině s ním. Prostě přijmout**, když k nám mluví různé děsy a strachy, že ve všem je on (=Ježíš) s námi a v něm sám Bůh.

Ale prosím, přemýšlejte o tom a povídejte si o tom s Ježíšem. **Důležité je, abyste to pro sebe v Ježíšově přítomnosti sami objevili.** Tady vás nikdo nemůže zastoupit. To musí každý sám – s Ježíšem. To lze jediné **žít s Ježíšem. A on se nám k tomu vydává.** To je ta nejlepší zpráva.

6. velikonoční A

Sk 17, 22-31

Pavel se tedy postavil doprostřed shromáždění na Areopagu a promluvil: „Athéňané, vidím, že jste v uctívání bohů velice horliví. Když jsem procházel vašimi posvátnými místy a prohlížel si je, nalezl jsem i oltář s nápisem: ‚Neznámemu bohu.‘ Koho takto uctíváte, a ještě neznáte, toho vám zvěstuji: Bůh, který učinil svět a všechno, co je v něm, ten je pánem nebe i země, a nebydlí v chrámech, které lidé vystavěli, ani si nedává od lidí sloužit, jako by byl na nich závislý; vždyť je to on sám, který všemu dává život, dech i všechno ostatní. On stvořil z jednoho člověka všechno lidstvo, aby přebývalo na povrchu země, určil pevná roční údobí i hranice lidských sídel. Bůh to učinil proto, aby jej lidé hledali, zda by se ho snad nějakým způsobem mohli dopátrat a tak jej nalézt, a přece není od nikoho z nás daleko. ‚Neboť v něm žijeme, pohybujeme se, *jsme*, jak to říkají i někteří z vašich básníků: ‚Vždyť jsme jeho děti.‘ Jsme-li tedy Božími dětmi, nemůžeme si myslet, že božstvo se podobá něčemu, co bylo vyrobeno ze zlata, stříbra nebo z kamene lidskou zručností a důmyslem. Bůh však prominul lidem dobu, kdy to ještě nemohli pochopit, a nyní zvěstuje všem, ať jsou kdekoliv, aby této neznalosti litovali a obrátili se k němu. Neboť ustanovil den, v němž bude spravedlivě soudit celý svět skrze muže, kterého k tomu určil. Všem lidem o tom poskytl důkaz, když jej vzkřísil z mrtvých.“

1 P 3, 13-22

Kdo vám ublíží, budete-li horlit pro dobro? Ale i kdybyste pro spravedlnost měli trpět, jste blahoslaveni. ‚Strach z nich ať vás neděsí ani nezviklá a Pán, Kristus, budiž svatý‘ ve vašich srdcích. Buďte vždy připraveni dát odpověď každému, kdo by vás vyslyšel o naději, kterou máte, ale číňte to s tichostí a s uctivostí. Když jste vystaveni pomluvám, zachovávejte si dobré svědomí, aby ti, kteří hanobí váš dobrý způsob života v Kristu, byli zahanbeni. Je přece lépe, abyste trpěli za dobré jednání, bude-li to snad vůle Boží, než

za zlé činy. Vždyť i Kristus dal svůj život jednou provždy za hříchy, spravedlivý za nespravedlivé, aby nás přivedl k Bohu. Byl usmrčen v těle, ale obživen Duchem. Tehdy také přišel vyhlásit zvěst duchům ve vězení, kteří neuposlechli kdysi ve dnech Noemových. Tenkrát Boží shovívavost vyčkávala s trestem, pokud se stavěl koráb, v němž bylo z vody zachráněno jenom osm lidí. To je předobraz křtu, který nyní zachraňuje vás. Nejde v něm zajisté o odstranění tělesné špíny, nýbrž o dobré svědomí, k němuž se před Bohem zavazujeme – na základě vzkříšení Ježíše Krista, jenž jest na pravici Boží, když vstoupil do nebe a podřídil si anděly a vlády a mocnosti.

J 14, 15-21

Ježíš řekl učedníkům: „Milujete-li mne, budete zachovávat má přikázání; a já požádám Otce a on vám dá jiného Přímluvce, aby byl s vámi na věky – Ducha pravdy, kterého svět nemůže přijmout, poněvadž ho nevidí ani nezná. Vy jej znáte, neboť s vámi zůstává a ve vás bude. Nezanechám vás osiřelé, přijdu k vám. Ještě malou chvíli a svět mě už neužrjí, vy však mě užrjíte, poněvadž já jsem živ a také vy budete živi. V onen den poznáte, že já jsem ve svém Otcí, vy ve mně a já ve vás. Kdo přijal má přikázání a zachovává je, ten mě miluje. A toho, kdo mě miluje, bude milovat můj Otec; i já ho budu milovat a dám se mu poznat.“

Poznáte...

V prvním čtení sv. Pavel řeční na **Areopagu** (řecky: Areios Pagos = Areiův pahorek) v Athénách. To je takový skalnatý pahorek pod akropolí. Sloužil jako jakési „diskusní fórum“. Tam se člověk ocitl v centru intelektuálního dění – nejen Athén, ale celého antického světa. [Tak si říkám, co by tak mohl být Areopág našeho současného světa? Nějaký renomovaný think-tank? Nevím. Ale myslím, že by to bylo něco takového.] Tam mohl naslouchat moudrým, ale mohl taky sám mluvit. Sv. Pavel tam káže o Kristu a o tom, co Kristus znamená pro celý svět. V Athénách tehdy Pavel se svou řečí moc neuspěl. Ale co to je úspěch – neúspěch v této oblasti? Jen pár lidí jeho učení přijalo. [Co bychom dnes dali za těch

pár lidí :-)!]. Celkem mu tam naslouchali do chvíle, **než začal řečnit o zmrtvýchvstání**. Na to řekli: „*Zajímavé, ale zbytek si doposlechneme někdy příště.*“ **Vzkříšení!** Tak málo to zapadá do tradičního náboženského pohledu! (My už to dnes tak nedokážeme rozlišit vzkříšení od jiných náboženských koncepcí. Hodně mícháme „jabka s hruškama“ a ani nám to nedochází.) Kdyby sv. Pavel mluvil o posmrtném životě duše, nebyl by to takový problém. Ale vzkříšení?! Jenže právě to je **nejjadrnější jádro evangelia!**

Co se to Pavel na Areopagu pokouší říct? Že **nyní nastává mimořádný Boží čas**. A že **klíčovou postavou** tohoto mimořádného času (a tedy veškerého času vůbec) **je člověk Ježíš z Nazareta**. Skrze něj Bůh bude soudit každého člověka a celý svět. To znamená: Skrze něj nastolí spravedlnost a obnoví svět. **Podle čeho poznáme**, že tento čas nastává a že tou klíčovou postavou je právě Ježíš z Nazareta? „Protože tento Ježíš zemřel a byl vzkříšen,“ odpoví Pavel. - **Co je toto za důkaz?!** Nejsou to jen nějaké primitivní náboženské žvásty? No, právě! **Ale... když tomu uvěříte** – když to neodmítnete jako úplnou blbost, zjistíte, že to je pravda.

Ve **druhém čtení** mimo jiné zaznělo: „*Ježíš dal svůj život za všechny, aby nás přivedl k Bohu,*“ (3, 18; řecky: *hina hymas prosagagé tó theó*). To není vůbec samozřejmé. Duchovní svět je mnohem složitější a nepřehlednější než ten svět, na který jsme zvyklí. Má jiné zákonitosti, jiná skryté zákoutí, úskalí a hlubiny. Vede jím spousta cest a cestiček. **Která vede k Bohu?** Kdo se tady vyzná? Odpověď našťestí známe.

Evangelní čtení nás už tak trochu připravuje na blížící se Letnice. **Dostaneme nového Pomocníka**, Ducha Utěšitele, Přímluvce. **A až On přijde, POZNÁME**. To znamená: zakusíme – uvidíme vnitřním zrakem. **Vzpomeneme si** na Ježíšova slova **a pochopíme**, jak se vztahují ke skutečnosti. **Poznáme**, že Ježíš žije a **že je s vámi, i když ho neuvidíme**. **Pochopíme**, jak on je životem pro každého člověka. **Pochopíme**, kdo to opravdu je. **Poznáme**, že **on je v Otci a Otec v něm, my v něm a on v nás**.

Základním předpokladem tohoto **poznání** je **láska**. Kdo miluje Ježíše (tedy **přilnul k němu a důvěřuje mu a vytrvá při něm přes všechna úskalí**), pozná – zakusí – pochopí – jak moc nás a všechny a celý svět miluje Bůh. Ba, dokonce že tento Bůh nejen miluje, ale JE láska. **Toto POZNÁNÍ nás bude naplňovat už během tohoto pozemského života a nakonec způsobem, který si zatím nedovedeme představit, nás naplní na věčnosti.**

7. velikonoční A (Nanebevstoupení Páně)

[Brno-Botanická]

Sk 1, 1-11

První knihu, Theofile, jsem napsal o všem, co Ježíš činil a učil od samého počátku až do dne, kdy v Duchu svatém přikázal svým vyvoleným apoštolům, jak si mají počínat, a byl přijat k Bohu; jim také po svém umučení mnoha způsoby prokázal, že žije, po čtyřicet dní se jim dával spatřit a učil je o království Božím. Když s nimi byl u stolu, nařídil jim, aby neodcházeli z Jeruzaléma: „Čekejte, až se splní Otcovo zaslíbení, o němž jste ode mne slyšeli. Jan křtil vodou, vy však budete pokřtěni Duchem svatým, až uplyne těchto několik dní.“

Ti, kteří byli s ním, se ho ptali: „Pane, už v tomto čase chceš obnovit království pro Izrael?“ Řekl jim: „Není vaše věc znát čas a lhůtu, kterou si Otec ponechal ve své moci; ale dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.“ Po těch slovech byl před jejich zraky vzat vzhůru a oblak jim ho zastřel. A když upřeně hleděli k nebi za ním, jak odchází, hle, stáli vedle nich dva muži v bílém rouchu a řekli: „Muži z Galileje, co tu stojíte a hledíte k nebi? Tento Ježíš, který byl od vás vzat do nebe, znovu přijde právě tak, jak jste ho viděli odcházet.“

Ef 1, 15-23

Proto i já, když jsem uslyšel o vaší víře v Pána Ježíše a lásce ke všem bratřím, nepřestávám za vás děkovat a stále na vás pamatuji ve svých modlitbách. Prosim, aby vám Bůh našeho Pána Ježíše Krista, Otec slávy, dal ducha moudrosti a zjevení, abyste ho poznali a osvětleným vnitřním zrakem viděli, k jaké naději vás povolal, jak bohaté a slavné je vaše dědictví v jeho svatém lidu a jak nesmírně veliký je ve své moci k nám, kteří věříme. Sílu svého mocného působení prokázal přece na Kristu: Vzkřísil ho z mrtvých a posadil po své pravici v nebesích, vysoko nad všechny vlády, mocnosti, síly i panstva, nad všechna jména, která jsou vzývána, jak v tomto věku, tak i v budoucím. `Všechno podrobil pod jeho nohy` a ustanovil jej svrchovanou hlavou církve, která je jeho tělem, plností toho, jenž přivádí k naplnění všechno, co jest.

L 24, 44-53

Ježíš řekl svým učedníkům: „To jsem měl na mysli, když jsem byl ještě s vámi a říkal vám, že se musí naplnit všechno, co je o mně psáno v zákoně Mojžíšově, v Prorocích a Žalmech.“ Tehdy jim otevřel mysl, aby rozuměli Písmu. Řekl jim: „Tak je psáno: Kristus bude trpět a třetího dne vstane z mrtvých; v jeho jménu se bude zvěstovat pokání na odpuštění hříchů všem národům, počínajíc Jeruzalémem. Vy jste toho svědky. Hle, sesílám na vás, co slíbil můj Otec; zůstaňte ve městě, dokud nebudete vyzbrojeni mocí z výsosti.“ Potom je vyvedl až k Betanii, zvedl ruce a požehnal jim; a když jim žehnal, vzdálil se od nich a byl nesen do nebe. Oni před ním padli na kolena; potom se s velikou radostí vrátili do Jeruzaléma, byli stále v chrámě a chválili Boha.

Abyste poznali a viděli...

Sestry, bratři, přátelé,

varuji: Dnes to bude (zase :-) těžké. Nemůžu si pomoci.

Slyšeli jsme čtení ze slavnosti **Nanebevstoupení Páně**. To bylo teď ve čtvrtek. Vzkříšený Pán se čtyřicet dní zjevoval učedníkům a **pak vystoupil na nebesa – a už ho neviděli**.

To je i naše zkušenost. **Nevidíme** ho. **Neslyšíme**. Jako by tu Pán nebyl. Zdá se, že **jsme tu zůstali sami**. Ponechání a vystavení nejružnějším zkouškám... **Pán je v nebi**. Co s námi tato myšlenka „dělá“? Zpytujeme trochu své smýšlení. Pán je v nebi. **Jak nám to třeba pomáhá zvládat výzvy a zkoušky, které na nás v tomto světě přicházejí?** Pomáhá nám to? Přejde mi, jako bychom se tu neměli moc čeho „chytit“. Jako by nám dosah toho všeho unikal. Mohu se mýlit. Pán je v nebi. Jak se v tom teď zorientovat?

Je to **nová zkušenost**. Snad nás do ní nejlépe může uvést slovo sv. Pavla z 1. kapitoly Listu Efezským. On nevsází jen na vysvětlování. Pochopitelně to taky dělá. Ale důraz klade jinam: *„Prosím, aby vám Bůh dal ducha moudrosti a zjevení, abyste ho poznali a osvětleným vnitřním zrakem viděli, k jaké naději vás povolal, jak bohaté a slavné je vaše dědictví...“* I my **potřebujeme, aby nám to bylo zjeveno**. Aby nám to Bůh **odhalil**, abychom aspoň na chvíli **„viděli“** ... v sobě vevnitř..., kde to ten Kristus teď je, a že tam je i naše místo. Tam i my patříme. **Abychom „viděli“** to světlo a ty barvy a **„slyšeli“** tu hudbu a vnímali všechnu tu krásu PŘÍTOMNOSTI... Aby i nám došlo: Sem patříme. Toto je náš pravý domov. K tomu je to náboženství dobré a ty bohoslužby a všechna ta námaha a všechny ty těžkosti... Jak to všechno do sebe zapadá a jaký to všechno má smysl. - **Abychom toto poznali**. Aspoň **malou skulinou nakoukli do nebe** – a došlo nám, že už tam patříme.

Sv. Pavel je přesvědčen, že to je možné. Ježíšův odchod do nebe. To je jedna strana pohledu. Z té druhé je to **příchod v jiné podobě**. Ježíš k nám přichází v síle Ducha svatého. **Přijme účast na našem vnitřním životě**. Na našem hledání, naší radost i bolesti, našem společenství i naší opuštěnosti, prostě na všem... **ale**

taky nám dává účast na sobě. Je to vzájemné. Skrze něj v nás „takto bude nebe“. Ještě dříve než do něj vstoupíme.

Jsme od samého Počátku **voláni k něčemu, co nás nekonečně přesahuje.** Jak bychom mohli být doma v nebi?! - **Mocí Boží lásky, která je větší než cokoli jiného.** „*Jak nesmírně veliký je ve své moci k nám, kteří věříme. Sílu svého mocného působení **ukázal přece** na Kristu: vzkřísil ho z mrtvých a posadil po své pravici v nebesích...*“

Jak na nanebevstoupení Pána reagovali apoštolové a učedníci? Obvykle. **Modlili se.** Nepíše se, že u toho měli nějaké zvláštní prožitky – mystické extáze a vidění – zvláštní pocity... a jak všelijak si to představujeme. **Možná** to byla námaha. **Možná** při tom museli přemáhat únavu a nudu. **Možná** se jim zdálo, že Pán neodpovídá. Jako nám. Sedíme a modlíme se. Čekáme, že Pán něco řekne, něčím nás pozvedne... Tak moc to potřebujeme... A ono to vypadá „**jakoby nic**“. Postupně – velmi dlouho to trvá, než nám začne docházet, že Pán tu celou dobu je... a mluví, ale JINAK... **a tak se postupně rodí tichá a celkem obyčejná radost a důvěra.** Naše modlení nás otevírá tomu nekonečně většímu a vytváří „prostor“ do něhož může vstoupit sám Bůh. Tak jsme postupně víc a víc uchvacováni Vzkříšeným vstříc nebi... Proto se navzájem podporujme, abychom nevzdávali svou modlitbu – za žádných okolností...

(Chvilé ticha)

Letnice

Sk 2, 1-4

Když nastal den Letnic, byli všichni shromážděni na jednom místě. Náhle se strhl hukot z nebe, jako když se žene prudký víchř, a naplnil celý dům, kde byli. A ukázaly se jim jakoby ohnivé jazyky, rozdělily se a na každém z nich spočinul jeden; všichni byli naplněni Duchem svatým a začali mluvit jinými jazyky, jak jim Duch dával promlouvat.

Ř 8, 18-27

Soudím totiž, že utrpení nynějšího času se nedají srovnat s budoucí slávou, která má být na nás zjevena. Celé tvorstvo toužebně vyhlíží a čeká, kdy se zjeví sláva Božích synů. Neboť tvorstvo bylo vydáno marnosti – ne vlastní vinou, nýbrž tím, kdo je marnosti vydal. Trvá však naděje, že i samo tvorstvo bude vysvobozeno z otroctví zániku a uvedeno do svobody a slávy dětí Božích. Víme přece, že veškeré tvorstvo až podnes společně sténá a pracuje k porodu. A nejen to: i my sami, kteří již máme Ducha jako příslib darů Božích, i my ve svém nitru sténáme, očekávající přijetí za syny, totiž vykoupení svého těla. Jsme spaseni v naději; naděje však, kterou je vidět, není už naděje. Kdo něco vidí, proč by v to ještě doufal? Ale doufáme-li v to, co nevidíme, trpělivě to očekáváme. Tak také Duch přichází na pomoc naší slabosti. Vždyť ani nevíme, jak a za co se modlit, ale sám Duch se za nás přimlouvá nevyslovitelným lkáním. Ten, který zkoumá srdce, ví, co je úmyslem Ducha; neboť Duch se přimlouvá za svaté podle Boží vůle.

J 7, 37-39

V poslední, velký den svátků Ježíš vystoupil a zvolal: „Jestliže kdo žízní, ať přijde ke mně a pije! Kdo věří ve mne, „proudy živé vody poplynou z jeho nitra,“ jak praví Písmo.“ To řekl o Duchu, jež měli

přijmout ti, kteří v něj uvěřili. Dosud totiž Duch nebyl dán, neboť Ježíš ještě nebyl oslaven.

Letnice ekologicky...

Sestry, bratři, přátelé,

letos jsme se rozhodli s Annou pojmout **Letnice ekologicky**. Důvodem byla šokující proměna palouku nad Jinačovicemi, kde míváme svatodušní bohoslužbu v přírodě. Už to není palouk, ale hlinitá plocha udusaná těžkou technikou. Palouk se proměnil ve skladiště pokácených stromů. Žádná tráva tam neroste.

Ale to rozhodnutí pojmout Letnice ekologicky má svou logiku i v samotném biblickém svědectví o Duchu svatém.

„Kdo věří ve mne, proudy živé vody poplynou z jeho břicha“, říká Ježíš. „To řekl o Duchu, jež měli přijmout ti, kteří v něj uvěřili,“ pokračuje evangelista.

Proud živé vody znamená dobrou, pramenitou vodu – nikoli z cisterny. **Ta symbolizuje život**. Základní podmínku života. K lidem žijícím v oblastech, kde je voda vzácná – a my k nim začínáme taky patřit – tento symbol obzvlášť promlouvá. **Kde je voda, může se rozvíjet život**. Země se zazelená a ožívá. **Bez vody se mění v poušť**.

To je obraz Ducha. Voda. **Jeden z obrazů Ducha. Tajemství života** – veškerého – protože je jen jeden život (srov. hebrejsky: chajjim) – **souvisí s tajemstvím Ducha**. Proto má Duch ve staro-křesťanské tradici přízvisko **Oživovatel** (řecky: Dzóopoion). Symbol vody nás otevírá tajemství Ducha. Život se rodí a množí a hemží tam, kde je člověk otevřen Bohu... Tam je vše „na svém místě“.

Bůh dává svého Ducha... Bůh nám dává sebe... v Ježíšově smrti a vzkříšení... nám dává sebe sama. Svůj život. Chce nás učinit

účastnými tohoto tajemství. Kdo má niternou účast na Bohu, stává se zdrojem obnovy života, proměny pouště v zemi šumících lesů.

Žijeme ve světě, který je nemocný. Život ve své pestrosti (myslím, že se tomu říká biodiverzita) je ohrožen. My sami tím trpíme. Jsme nemocní. („Jak jsme si mohli myslet, že zůstaneme zdraví v nemocném světě...?“, papež František). **Príslib Ducha – dar Ducha – to je začátek obnovy. Cesta je dlouhá. Velmi dlouhá.** Může se v této fázi jevit bezvýchodná. Přece smíme věřit, že směřuje k obnově všeho v Kristu. Je to skrytý a tajemný proces, ale vstupuje do světa lidí skrze lidi, co uvěřili v Krista. Co Krista nesou v srdci. (I ty, co o tom třeba ani nevědí :-) Taky skrze nás. Naše víra má obrovské důsledky, mnohem větší než tušíme. „*Obrátíš-li se, tisíce kolem tebe se obrátí...*“, tak nějak to říkal velký ruský světec **Serafím Sarovský**. Nechápu to jako doslovný, matematický popis. Myslím, že to chce prostě říct, že **síla Božího života v jednom člověku je větší, než bychom tušili...** Překvapivě velká. Tady je zdroj života.

Smíme a máme mít na tom podíl. Cesta je dlouhá. Hodně dlouhá. Chce hodně trpělivosti.

Souvislosti se vymykají našemu chápání. Jsou tajemné. Víra nám dává do nich nahlédnout a přijmout je tak, abychom se nebáli do toho vstoupit.

Přijmeme (znovu) a přijímejme každý den Ducha svatosti... který nás přibližuje k Bohu a vede k tomu, aby se věci kolem nás vracely „na své místo“ a tam se rozvíjely... **aby život rostl a rozvíjel se do celé své krásy... aby všechno odráželo Boží krásu a dobrotu... i stromy a louky, ptáci, šelmy, hadi... prostě všichni společně...**

Reflexe „koronavirové krize“ (3/2020-5/2020)

Letnice L. P. 2020

Sestry, bratři, přátelé,

než se dnes rozloučíme, přijměte ještě „*slovo k situaci*“.

Karanténní opatření se postupně uvolňují. Život se vrací do „starých kolejí“.

Ohlédněme se na to, čím jsme prošli, a snažme se nezapomenout. Byl to těžký čas. Uvědomili jsme si křehkost svých životů i velkou nejistotu. Možná jsme se báli o zdraví a život svých blízkých i nás samých. Byl to velký nápor na nervy.

Ale nejen. Byla to i zvláštní zkušenost. **Umožnila nám spatřit naše nejisté bytí z nového úhlu.**

Snažme se nezapomenout, co nám tato doba dala ani na to, co nám vzala, co nám ukázala a naučila nás.

Mysleme na to, co mezi námi lidmi vytvořila. Jak jsme si byli „tak nějak bližší“! Jak nás těšilo potkat druhého člověka! Jak pro nás zdravení přestalo být formalitou a stalo se projevem naší sounáležitosti! Jak jsme si uvědomili, že k sobě patříme! Jak jsme upřímně přáli zdraví a všechno dobré mnoha lidem, kterých jsme si předtím možná ano nevšímali! Jak jsme byli ohleduplnější k druhým – zvláště k těm ohroženějším – nebo se aspoň o to snažili!

Jak byly naše rozhovory – i když se odehrávaly přes telefon, internet a sociální sítě (díky za tuto techniku!) – **inten-**

živnější a hlubší! Jak nám bylo spojení i přes technické prostředky důležité a cenné!

Jak jsme si uvědomovali krásu kolem sebe! –

To krásné jaro, krásné a hluboké myšlenky, krásná hudba! **Jak jsme byli vnímavější k něčemu vyššímu hlubšímu...!** Uvědomili jsme si, že existuje spousta okolností a skutečností, které v rukou nemáme, a že to prostě k našemu životu patří a musíme se naučit s tím žít. Vážít si každého dne a každé příležitosti, každého kolem sebe.

Snažme se **nezapomenout na Velikonoce bez společných bohoslužeb.** A přece jsme je prožili možná ještě víc duchovně. Jak se nám Slovo Bible, myšlenka od Boha nebo na Boha stala důležitou! **Nepomohlo nám to pochopit maličko něco nového o Boží přítomnosti mezi námi a Božím doprovázením?!** Copak to nebyly nezapomenutelné Velikonoce pro nás všechny!?

Přirozeně jsme taky **poznali svá slabá a zranitelná místa.** Jedinci i společnost. Své strachy a úzkosti, nebezpečí dezinformací, manipulace, konspiračních teorií, svou malost, své sobectví. Poznali jsme, že existují bohužel i lidé schopní vydělávat na neštěstí druhých...

A dalo by se pokračovat... bylo to mnoho dobrého i těžkého, někdy něco zahanbující, jindy zase nadějné.

Snažme se nezapomenout na nic z toho. Díky Bohu jsme byli ušetřeni nejtěžších zkoušek. **Ale nemysleme jen sami na sebe.** Pamatujme na ty, kteří kolem nás onemocněli i na ty, kdo třeba někoho ztratili. Každý lidský život je jedinečný. Každá ztráta někoho blízkého je nenahraditelnou ztrátou.

Ale **nezapomínejme ani na země a oblasti, které pandemie obzvlášť zasáhla** a pořád zasahuje. **Mysleme na ty,**

kdo jsou jí nejvíc vystaveni: na chudé, na bezdomovce, uprchlíky, imigranty, indiánské kmeny severní a jižní Ameriky.

Plno lidí přišlo o zdroj své obživy. Ekonomické důsledky dopadnou na nás všechny – hlavně zase na ty nejchudší.

Nevracíme se do stavu, který jsme opustili někdy v březnu. **Je to svět nových výzev, nebezpečí a ohrožení. Vděčnost, naději, soudržnost, solidaritu, soucítění budeme potřebovat nadále – a možná i víc.**

A nezapomeňme ani na ty pověstné **roušky**. Co všechno pro nás znamenají a symbolizují! Uchovejme je. Jako připomínku. Ale kdo ví... možná je na podzim nebo v zimě budeme zase potřebovat.

Žijeme ve světě nejistém, nehotovém, rodícím se. Stvoření dál pokračuje. **Jsmen na cestě.** Boha na ní - tu nacházíme, tu zase postrádáme. Jeho slovo nás ujišťuje, že všechno se naplní a rozvine v Kristu. Někdy tento výhled máme jasnější. Někdy se zastře trochu – a jindy úplně... Věříme, že všechno to, co se děje, Bůh zapracovává do svých dobrých plánů... Ale není vždy jednoduché tomu věřit. **Nezapomeňme na tento výhled.** Snad jsme taky poznali, jak je důležité „mít výhled“. Snad jsme **se taky víc modlili. Snažme se u toho zůstat.** I kdyby to měl být jen „Otčenáš“ nebo jen pouhé oslovení: „Bože“, „Pane“. Tato otevřenost vůči Bohu nás „zachraňuje“ (=dává nám sílu; dobrou a smysluplnou perspektivu) v každé situaci.

Vzpomínejme a snažme se nezapomenout. **Naše společná cesta pokračuje...**

Petr Šandera (nar. 1964)

Vystudoval Husitskou teologickou fakultu v Praze. Od roku 1988 je farářem v náboženské obci Kuřim.

V letech 1999-2013 byl brněnským biskupem Církve československé husitské. Jeho biskupským heslem byl biblický verš: **„Bláznovství Boží je moudřejší než lidé a slabost Boží je silnější než lidé.“** (1Kor 1, 25).

V současnosti je brněnským vikářem. Ve své teologické práci se věnuje biblistice a starozákonní a novozákonní exegezi. V pastorači klade důraz na kontemplativně žitou víru. Pravidelně vede exercicie a věnuje se osobnímu doprovázení.

Je ženatý, s manželkou Markétou mají čtyři děti.

Bibliografie:

Základní texty duchovního života (spolu s Tomášem Buttou),
CČSH v edici Blahoslav, Praha 2016

Na cesty Ducha – Uvedení do praxe duchovního života,
CČSH v edici Blahoslav, Praha 2018

Obsah

Slovo úvodem	5
U pramene Života... (3. Postní neděle)	9
Litanie v čase pandemie	12
Modlit se a žít víru v nehotovém, uskutečňujícím se světě...	15
Otevřený zrak... (4. postní neděle)	19
Pozdrav pro diváky kabelové televize v Tišnově	22
Bůh a pandemie (Pokus o teologickou úvahu)	24
Z hrobů ven... (5. postní neděle)	29
Passio - položit se do rukou Božích (6. postní neděle)	35
Obyčejná, pokorná služba... (Zelený čtvrtek)	38
Nejparadoxnější z paradoxů... (Velký pátek)	43
Na druhé straně moře... (Bílá sobota - vigilie)	46
Tajemný ZAHRADNÍK... (Boží hod velikonoční)	50
Dopis nám, co se bojíme...	53
Jen tak na okraj...	54
K živé naději... (2. velikonoční neděle)	59
Oživující SETKÁNÍ na cestě... (3. velikonoční neděle)	64
Ty nejlepší Dveře... (4. velikonoční neděle)	67
V jeho Jménu... (5. velikonoční neděle)	70
Poznáte... (6. velikonoční neděle)	74
Abyste poznali a viděli... (7. velikonoční neděle)	77
Letnice ekologicky... (Letnice L. P. 2020)	82
Reflexe „koronavirové krize“ (3/2020-5/2020)	84

VELIKONOCE V KARANTÉNĚ

Petr Šandera

Byla to zvláštní doba: plná zmatků, nejistot, strachů, ale také intenzivního uvědomování si daru života, velkého oceňování spolulidství, ochoty, nápaditosti a ohleduplnosti...

Byly to zvláštní Velikonoce. Několik lidí mi řeklo, že to bylo poprvé, co slavili Velikonoce bez bohoslužeb, a zároveň, že to byly jejich asi nejduchovnější Velikonoce. Rozumím jim. Prožil jsem to stejně. Možná po dlouhé době k nám biblické slovo promluvilo novým způsobem. Prožitek blízkého ohrožení životů našich blízkých i nás samotných nám možná pomohlo otevřít opravdu svá srdce.

Brněnská diecéze
Církve československé husitské
www.ccsbbrno.cz